...ЮДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

47-дохи жэлээ гарана

УРЯАД ҮНЭН

...уряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...2172) | 1969 оной ноябриин 18, вторник | Сэн 2 мүнгэн

...УЛТААРАА СУББОТНИГТО ГАРАЯ!

...ОНОЙ апрелиин 12-ой үдэр ...дурасхаалда бүхөөр ха... ...үдэр бүхы совет ажалша ...н коммунис субботнигой ...элэй ойе баяр баясхалан... ...аланта байдалда угтаһан ...-Сортировочно депогой хү... ...айхамшаг заншалые мүн... ...энэй хэрэг үргэлжэлүүлэг... ...е Бүхэсоюзна субботник ...эргэхэ гэһэн уряа соносхоо ...патриотис уряае манай ...ад халуунаар дэмжэжэ, ...о совет хүн зон бүгэ... ...ажалай вахтада жагсажа, ...үнэн сэдьхэлэй үүсхэл

...игые манай республикын ...лэ гүрэнэй ехэ удха ша... ...гэжэ тоолоод, габшагай ...байна. Москва-Сортиро... ...хүдэлмэришэдэй үүсхэлые ...торнай нэн түрүүлэн ...авиационно заводой хүдэл... ...эд, коммунис субботни... ...ойн үдэр Бүхэсоюзна вос... ...эн тэмдэглэхые республи... ...ажалша зондо хандаа һэн. ...най үргэн ниитэ нэгэ хүн ...й вахтада жагсаба. Энэ ...319776 хүн воскреснигтэ гараа һэн. Нэгэ үдэрэй туршада нэгэ миллион 629 мянган түхэригэй валовой продукци үйлэдбэрилэгдөө, 155 мянга гаран түхэригэй олзо оруулагдаа һэн. Хүдэлжэ олоһон энэ мүнгэн туршалгын-онкологическа центр барилгада зорюулагдаһан байна.

«Коммунис субботнигуудые эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ тухай» КПСС-эй обкомой бюрогой энэ оной мартын 11-дэ абаһан тогтоолые дүүргэлтэ болгон, **ноябриин 22-ой үдэр республиканска коммунис субботник эмхидхэгдэхэнь.** Бүхы хүбүүд, басагадые, республикын бүхы ажалшадые энэ коммунис субботнигто бүгэдэ ниитээрээ гаража хүдэлхыень бидэ уряалнабди.

Ноябриин 22-ой субботын үдэр тус тустаа хүдэлжэ байһан газартаа жагсан ажаллажа, түрэл республикаяа саашадань бадарган хүгжөөхэ хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулхыень хүн бүхэниие уряалнабди. Энэ субботнигые эмхитэйгээр, бүтээсэ ехэтэйгээр үнгэргэхын тула комсомолой организацинууд хадаа профсоюзай эмхинүүдтэй, ажахын хүтэлбэритэй хамта, бэлэдхэлэй нарин нягта хүдэлмэри хэхэ, ажаллаха газараа бэлдэхэ, бүтээхэ юумэеэ тодорхойлхо, субботнигто хабаадаха хүнүүдэйнгээ тоо бүридхэхэ уялгатай.

Мүнөө ноябриин 22-ой үдэр зарлагдаһан коммунис субботник хадаа энэ оной апрелиин 12-то болоһон субботник шэнги эмхитэйгээр, бүтээсэ ехэтэйгээр үнгэрхэ байһандань гүйсэд дүүрэн найданабди.

Энэ субботнигто хүдэлжэ олоһон мүнгэн хадаа залуушуулай республиканска байшангай проект табилга ба барилгада зорюулагдаха байна бшуу. Республикынгаа ниислэлдэ спортивна, уншалгын залнуудтай, библиотекэнүүдтэй, лекторинуудтай мүнөө үе сагай гоё һайхан байшантай болохобди гэжэ хүсэһөөр бидэ үнинэйбди. Тиимэ ниитын газартай болоод байбал, бидэ залуушуул хүхюун зугаатайгаар амарха, наадаха сэнгэхэ, ном уншаха, хүгжэм шагнаха, элдэб һонирхолтой уулзалгануудые эмхидхэхэ, кинофильмнүүдые хараха аргатай болохо һэмди.

Манай һанал бодол, хараа түсэб яһала бэелүүлэгдэмээр, ялалдахааршье бэшэ гэжэ һананабди. Энэ хэрэгые бэелүүлгэдэ хүн бүхэн өөрөө хабаадаха бэзэ гэжэ найданабди.

Иигээд лэ бултадаа субботнигто гаража хүдэлэел даа!

Р. ГАРМАЕВ,
ВЛКСМ-эй обкомой секретарь.

...ДАБАРИТАЙГААР ЗАҺАБАРИЛАГДАНА

...й Ульдэргэ нюбэрхэ таряашад, ...удаг суутай юм. ...радаг болоһонһоо ...жэл үнгэрбэ. Хоёр ...ан бишыхан колхоз, «Коммунизм» ...ооп эндэхин техникэтэйгээр хэрэглэ...но. Урдань техни... ...а болохэдоо ...ар ...илометртэ байһан. ...ашадаг һаа, мү... ...ри нютаг дээрээ

...хоной зуун заха... ...едэ баригдаһан ...ина заһабарилдаг ...жэлэй дүрбэн ...ардаггүй. Илан... ...онүүдтэ эндэ то... ...дархан гурбанһаа ...ушарта байдаг... ...эдөө эндэхи хорёо ...-5 дех дотор одоол ...аг.

...абарилгын энэ жэ... ...һа эхилһээр хо... Газараа саг болзор ...нартайгаар элдүү... ...артелиин техникэ ...заһабарилагдаһан ...гэжэ эндэхи меха... ...ойлгоно. Тиимэ... ...һан ажалдаа на... ...идана.

...аа жэл ерэхэ бү... ...Энэ жэл хоёр ...гектарта шэниисэ ...0 гектарта сэбэр ...лагдэз. Газараа ...аг, севооборот са... ...ямаршье ган га... ...үрэнгын ороoһоор ...огүйбди. Ерэхэ ...а хүсэд хүрэхэ ...ье жэл сэбэрлэг... ...—гэжэ колхозой ...нүхэр Михалев

...яашхань һэм. ...трактор, 50 анзаһа, ...зуугаад борной болзор соонь заһабарилха гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ. Багша Ленинэй 100 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, шармайн ажаллажа байһан манай механизаторнууд зорилгоёо урагшатайгаар дүүргэхэ бэзэ,—гэжэ найдагдана,—гэжэ колхозой главна механик Д. Д. Жалсанов агрономой хоёроое үргэлжэлүүлнэ.

Оньһон түхеэрэлгээр элбэг мастерской соо МТМ-гэй арба гаран хүдэлмэришэдһөө гадна 7 механизатор тракторнуудые заһабарилна. Ажалынь бригаднаузловой аргаар эмхидхэгдэнхэй. Энэ жэлэй заһабарилгын түрүүшын арбан хоног соо бэлэн болоһон 5 трактор МТМ-гэй хорёо соо зэргэлүүлэн табигдаба. Урда урдынхиһаа сэбэрээр, шорой тооһонһоо аршагдаһан хорёод комбайн ара таладань жэрылдэнэ.

Техникэ зүбөөр хэрэглээгүй һаа, газараа үрэжэл ехэтэй болгожо шадахагүйбди гэжэ эндэхид һайн мэдэдэг. Тиимэһээл газар таряалангынь, сабшалан бэлшээринь ган гасуурта дайрагдадаггүй. 1400 гектар сабшалан, 500 гектар бэлшээри жэл бүри уһалагдадаг. Мянгаад гектар таряалан май, июнь һарануудта ундалуулагдана. Хүнды, Хажуу, Орхойто, Шанартын сабшалан дээгүүр намартаа, үбэлдөө тошо халяагдадаг. Эдэ үдэрнүүдтэ шэбхэ зоөжэ байһан МТЗ тракторнууд, бульдозертой ДТ-75 трактор түрүүшын ээлжээндэ заһабарилагдаад, хоёрдохи бригадада эльгээгдэһээр үнинэй.

— Трактор бүхэнөө найдабаритайгаар заһабарилхаһаа гадна, эдэ үдэрнүүдтэ хүдэлмэрилжэ байһан зон халаанайнгаа даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээнь, токарь И. А. Яковлев, механизаторнууд И. А. Климов, И. А. Терентьев гэгшэдэй табель хараха болоо һаа, тэдэнэр даабаряа үдэр бүри 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэ,—гэжэ МТМ-е даагша Валентин Климов хөөрэнэ.

Энэ зураг дээрэ пневмоническа балтаар түмэр дабтажа байһан Сергей Викторович Коновалов түмэршэ дарханаар олон жэлдэ хүдэлмэрилөө. Харин мүнөө нүхэр Коноваловые нютагайхидынь мал ажал оньһожоруулдаг звеногой слесареэр томилоо. Хүдөө ажахын техникэ һайса мэдэхэ энэ дархан эдэ үдэрнүүдтэ мал шахан тарлалуулдаг цех соохи түхеэрэлгэ өөрынгөө һанаашаар оньһожоруулна.

В. ДАГБАЕВ,
Н. ДАМБАЕВ.

Ярууна.

НЭ ТАСС ҺОНИН

...ЕҺОНОЙ АЙЛШАЛАЛГА

...СС-ай корреспондент ...игэжэ дамжуулна: ...й хэрэгээр айлша... ...Р-эй Оборонын ми... ...Союзай маршал ...ын Компартиин ЦК... ...секретарь, Револю... ...льствын Премьер... ...Кастротай ноябриин ...Фидель Кастрын үг... ...ай тростник саб... ...адархи поли дээрэ ...Саахарай тростник ...боломжонууд тухай, ...уд, саахарай трост... ...эшэлүүлхэ талаар ...хүдэлмэри тухай ...совет айлшанда

...убликын Президент Освальдо Дортикос, Революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр Рауль Кастро, тэрэнэй нэгэдэхи орлогшо Хуан Альмейда, СССР-һээ Кубада байдаг элшэн сайд А. А. Солдатов, маршал А. А. Гречкотэй суг ерэлсэһэн хүнүүд уулзалгын үедэ байлсаа.

Кубадахи хүдөө ажахые хүгжөөхэ түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгэтэй СССР-эй Оборонын министр танилсаба. Фидель, Рауль Кастротай хамта нүхэр А. А. Гречко Гавана шадархи барайгар ургуулдаг туршалгын ажахы, «Нинья Бонита» гэжэ мал ажалай фермэ, «Кордон де ла Абана» гэжэ кофейнэ болон цитрусова плантацинууд болон бусадшье объектнүүдые ошожо хараа.

МОСКВАГАЙ ОЛОНИИТЫН ТҮЛӨӨЛЭГШЭДЭЙ СУГЛААН

«Вьетнамда эсэргүү США-гай зэрлиг түримхэй ябуулгые болюулхын түлөө бүхэдэлхэйн бата нэгэдэлтэ тэмсэлээ бүри шангадхахыень бүхы үнэн сэдьхэлтэ, түрүү үзэл бодолто, демократическа олониитые уряалнабди». Союзуудай байшан соо ноябриин 14-дэ болоһон Москвагай олониитын түлөөлэгшэдэй суглаанай нэгэ һаналтайгаар баталан абаһан резолюци дотор иимэ уряа хэлэгдэнэ. Вьетнамдахи байлдаае болюулхын тула уласхоорондын эрилтэ хэхэ үдэртэй дашарамдуулан, тус суглаан зарлагдаһан байна.

Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Национальна фронтын делегациин, Урда Вьетнамай республикын революционно Саг зуурын правительствын гэшүүн, НФОЮВ-ай ЦК-гай секретариадай гэшүүн Хо Суан Соной үгэ хэлэхэдэнь, сугларагшад халуунаар угтаа. Вьетнамдахи дайн байлдаае болюулхын тула уласхоорондын эрилтэ американ түримхэйшүүлдэ эсэргүү манай арадай илалта тэмсэлдэ хубитаяа оруулалга болоно гэжэ тоолонобди гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Тиимэһээ ехэ анхаралтайгаар, баяр баясхалантайгаар энэ хүдэлөөнэй хүгжэлтые хаража байнабди.

Хо Суан Сон арадайнгаа зүгһөө, Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Национальна фронтын, революционно Саг зуурын правительствын үмэнэһөө ехэ туһа хүргэдэг, талархан дэмжэдэг байһанайнь түлөө КПСС-тэ, Советскэ правительствада, аха дүү совет арадта гүнзэгы баясхалан хүргэбэ.

(ТАСС).

„КОСМОС-310“ ниидхүүлэгдэбэ

(ТАСС-ай мэдээсэл)

«Космос-310» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон байгша оной ноябриин 15-да Советскэ Союзһаа дэгдээгдэв.

100 БҮХЫ ДЭЛХЭЙ БЭЛДЭНЭ

СОФИ. (ТАСС). «Бүхы дэлхэй Лениниие магтан дуулана» гэһэн гаршагтай, В. И. Лениндэ зорюулагдаһан шүлэгүүдэй суглуулбариие «Народна культура» гэжэ хэблэлэй газар барлан гаргаба. Дэлхэйн элдэб оронуудай поэдүүдэй эрхим зохёолнууд энэ суглуулбари соонь оруулагдаа. Брюсов, Маяковский, Есенин, Неруда, Хикмет, Арагон, Броневский болон бусад поэдүүд тэрэ тоодо оролсоно. Эдэнэй шүлэгүүдые Болгариин мэдээжэ поэдүүд болгар хэлэн дээрэ оршуулаа.

• • •

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАСС). «Агуу ехэ Ленинэй нэрые мэдэхэгүй нютаг дэлхэй дээрэ мүнөө байхагүй. Энэ нэрэ бүхы дэлхэйн олонхи ажалшадай эгээл дуратай нэрэ, тэдэнэй замай залуур болонхой. Ленинэй образ түрүү үзэл бодолто бүхы хүнүүдэй сэдьхэл зүрхэндэ халуугланхай»,—гэжэ Аргентинын «Космос» хэблэлэй ниитэлэн гаргаһан «Олон зуун жэлнүүдтэ мартагдашагүй хүн» гэһэн номой оршол соонь хэлэгдэнэ. В. И. Ленинэй соратнигууд болон хани нүхэдэйнь дурдалганууд, тэдэнэй ажабайдал ба ажал ябуулга тухай хөөрөөнүүд энэ ном соо суглуулагданхай.

• • •

ВАРШАВА. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан плакадуудые гаргаха конкурсын дүн эндэ гаргагдаа, хамта дээрээ 214 бүтээл конкурсдо табигдаһан байна. Варшавын уран зураашад Я. Эрол, П. Удоровецкий гэгшэдтэ нэгэдэхи шангууд олгогдоо.

Энэ гайхамшаг үдэртэй дашарамдуулан, Польшын уран зураашадай бэелүүлжэ байгаа олон тоото хэмжээ ябуулгануудай нэгэн болохо тус конкурс Польшын Арадай нэгэдэлэй фронтын комитет, Поляк-совет хани барисаанай бүлгэм, «Праса» гэжэ хэблэлэй газар, Польшын Уран зураашадай холбоон, Варшавска уран һайханай-графическа хэблэлэй газар эмхидхэһэн байна.

• • •

ГУАЯКИЛЬ. (ТАСС). Ленин—хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи эгээл элитэ мэдээжэ хүнүүдэй нэгэн. Ленин—ниитын хүгжэлтын замые уридшалан заажа сэсэн мэргэн багша, өөрынгөө хэрэгэй илан мандаха байһанда гүнзэгыгөөр этигэдэг, бодол сурталаа бодото дээрэнь бэелүүлдэг ажал ябуулагша байһан юм»,—гэжэ Эквадорой вице-президент Савела Бакерисо ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. Бүхы дэлхэй дээрэхидэл адли, Эквадорой политическэ, олониитын эмхинүүд, эрдэм наукын ба соёл культурын ажал ябуулагшад В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе үргэнөөр тэмдэглэхэ байха гээд вице-президент тэмдэглээ.

В. И. Ленинэй эмхидхэн байгуулһан Совет гүрэн «хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шиидхэхы нүлөө үзүүлһэн оронуудта хабаатай» гээд Хорхе Савела Бакерисо мэдэрбэ. «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ Советскэ Союзай ехэ үүргэтэй байһые илангаяа онсолон тэмдэглэмээр»,—гэжэ тэрэ хэлээ.

• • •

ОТТАВА. (ТАСС). Канадын Коммунис парти, ороной түрүү үзэл бодолто олониитын эмхинүүд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе һайндэрлэхэ үргэн ехэ программа хараалаа.

Компартиин Центральна Комитет «хүдэлмэришэн анги ба демократическа хүсэнүүдэй дунда ленинизмые үргэн ехэ далайсатайгаар ойлгуулан дэлгэрүүлхэ» зорилготой хэмжээ ябуулганудай 6 һарын программа зохёон табяа. В. И. Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулгада зорюулагдаһан, тэрэнэй һургаалай Канадада, мүнөө үеын бүхы дэлхэйдэ ямар удха шанартай байһые элирхэйлэлгэдэ зорюулагдаһан лекцинүүд, хуралдаанууд, семинарнууд, дискуссинууд үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Тэрэшэлэн номой выставкэнүүд, фотовыставкэнүүд эмхидхэгдэхэ, Ленин тухай кинофильмнүүд харуулагдаха юм.

Канадын Компартиин теоретическэ ба политическэ орган—«Комьюнист Вьюпойнт» гэжэ журналай номер В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаха. Тэрэнь 1970 оной март—апрель һарануудта хэблэгдэн гараха байна.

• • •

КАТМАНДУ. (ТАСС). Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэхэ программатай дашарамдуулан, Непалай Совет гүрэнэй үндэһэ һуури табигшада зорюулагдаһан плакадуудай выставкэ Непалай Бхактапур хотодо нээгдэбэ. Неделиин турша соо энэ выставкэдэ агуу вождиин ажабайдал ба ажал ябуулгада зорюулжа совет уран зураашадай бүтээһэн хэдэн арбаад зохёол харуулагдана.

КОЛХОЗНИГУУДАЙ СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ

ТАЛЫН ЭЗЭН

Һаяхан боложо үнгэрһэн республикын колхозникгуудай конференци дээрэ бүхэсоюзна съездын делегадууд һунгагдаа һэн. Энэ ехэ хуралдаанда манай республикаһаа хамта дээрээ найман хүн хабаадалсаха болоо. Тэдэнэй тоодо холын Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой малшан Анна Дашиевна Тогмитова оролсоно.

«Ямар ехэ баатаршалга гаргаһандаа энэ юрын эхэнэр съездын делегадаар һунгагдаба гээшэб»—гээд, заримашуул һонирхожо болохо.

Тиихэдэнь «эрхим һайн ажалаараа иимэ ехэ этигэл найдабарида хүртөө юм»—гээд, Анна Дашиевнагай нютагаархин харюусаха.

Зүб даа. Ажал хүдэлмэеэ үнэн зүрхэнһөө хандажа, асари ехэ амжалта туйлаһан хүнүүд арад зондо хүндэтэй, нютаг нугадаа суутай болодог ха юм. Анна Дашиевна эгээл тиимэ хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн болонхой. Энэ нүхэр мүнөө гансашье түрэл колхоздоо бэшэ, харин бүхы аймаг соогоо суутай.

Үнгэрһэн үбэлжэлгын хатуу шанга үе һэн. Энэнь малшан бүхэнэй мэргэжэл шадабарие шалгаһан саг байгаа. Анна Тогмитова тиихэдэл бэрхэ малшан байһанаа ажал хэрэг дээрээ харуулжа шадаа.

Үбэлдөө ехэ хүйтэн байгаад, орой хабар болотор дулаараагүй, ногоон ехэ оройтожо гараа һэн. Бэлэдхэгдэһэн үбһэ тэжээлынь үни барагдаад, энэ гүүртын малшад харууһалдаг буруу, хашарагуудаа һайн хагдатай холын бэлшээридэ адуулжа, нэгэшье толгой хоролтогүйгөөр ондо оруулһан байгаа.

— Арба гаран жэл соо артелиингээ адууһа мал харууһалааб. Юрэдөө иимэ хүйтэн үбэлэй болоһониие һананагүйлби. Хайшан гэжэ хүхэ ногоон дээрэ гарагдаха юм гээд һанагдагша һэн. Теэд малнай бараг һайнуул ондо орошоол һэн даа,—гэжэ үнгэрһэн үбэлжэлгын бэрхэшээлнүүдые һанаандаа оруулан, Анна Дашиевнагай наһанайнь нүхэр Санжа Данзанович республикын колхознигуудай конференциин үедэ намдууханаар хөөрөө һэн.

Энэ жэлэй апрель һарын хуушаар һэн. Нэгэтэ үдэр колхозой түрүүлэгшэ Юрий Семенович Хамаев Тогмитовтанай гүүртэдэ ерээд, ажал хүдэлмэреэрнь һонирхоһонойнгоо һүүлээр:

— Энэ жэл урда урдынхиһаа холо эртүүр бүхы малаа зуһаландань оруулха гэжэ шиидэбди. Тиигэ һаа, нэгэдэхээр, малнай һайн хагдатай бэлшээридэ гараха болоно. Хоёрдохёор, үхэр малаа сабшалан дээрэһээнь эртүүр гаргахадамнай, ногооной ургаса нилээд дээшэлжэ, үбһэн ехээр хурягдаха бшуу. Таанад ойрын хоёр-гурбан хоногой туршада зунайнгаа байрада орохо болонот,—гэбэ ха.

— Тиихэдэнь: — үшөө хүйтэн байна бэшэ аал. Мүнөө тэрэ зуһаланда орошоод, хүн яажа байха юм. Хэзээ гараха ногоон бэ.—гэжэ Санжа Тогмитов дурагүйшэг янзатайгаар дуугарба.

— Бэшэ арга һалаа. Зуһаландаа орохол саг болоо. Энэ хөөрэлдөөн тухай Анна Дашиевнада хэлээрэйт,—гээд түрүүлэгшэ зэргэлээ байһан нүхэртөө тээшэ хэлээ һэн.

Үдэшэ орой болоһон хойно Анна нүхэрэйнгөө малаа адуулһанаа бусажа ерэхэдэнь, Санжа Тогмитов үдэрэй һониниие—түрүүлэгшын хэлээшые бултыень хөөрэбэ. Уданшьегүй, бага зэргэ бодолгото болоһонойнгоо һүүлээр:

— Зуһаландаа орохо сагнай болоо ха юм даа. Үглөөдэр юумэеэ суглуулаад лэ, ябаа бэшэ гүбди? Ондоо юун байхаб,—гэжэ Анна Дашиевна нүхэртөө хэлээ бэлэй.

Тиигээд энэ гүүртын малшад урда урдайхиһаа һара урид зуһаландаа ороо һэн. Колхозой бусад олон гүүртынхид адууһа малаа удаа дараа зуһаландань сум оруулһан байгаа. Энэ хэрэгтэ Анна Дашиевнагай жэшээ ехэтэ һайшаамаар.

Самсаалай эхин. Иимэ нэрэтэй газарта Санжа, Анна Тогмитовтан энэ зундаа адууһа малаа харууһалаа. Энэ нютаг ногоотой бэлшээреэр баян газар юм. Адууһа мал харууһалха, бэлшээхэдэшье тон зохид. Дурлаһан тээшээ малаа туужа ошоходошни, бага ехэ горхонууд «малаа уһалыш» гэһэндэл зүргые хүндэлэн шааяса урдажа байха.

Теэд энэ зундаа ган гасуур болюжо, Самсаалай эхиндэшье ногоон урдынхидаа хүрэмөөр ургаагүй. Хэды тиимэ байгаашье һаань, зунай бэлшээриин зуун үдэрэй туршада харууһалдаг буруу, хашарагуудайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 800 граммһаа бага бэшээр нэмээхэ гэжэ Тогмитовтан шиидээ һэн. Хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула Анна Санжа хоёр үдэр һүниие илгангүй, «һуулгаар ороһон бороогойшье» үедэ, аяма халуундашье малаа һайнаар адуулаа гэжэ онсолон тэмдэглэмээр. Тиихэдэ малайнгаа бэлшээриие хирэ-хирэ болоод лэ һэлгэжэ, тунга ногоотой газарта малаа бэлшээдэг байһан. Харууһалдаг малаа һайнаар тарлалуулха гээ һаа, тэдэнээ саг соонь уһалха, дабһа болон хужар саг болзортонь эдюулжэ байха гээшэ тон шухала. Эдэ бүгэдые Тогмитовтан һайса мэдэдэг болонхой.

Тэдэнэй харууһалдаг хашарагуудынь үнгэрһэн октябрь һара соо гүрэндэ тушаагдаһан байна. Бүхы малайнь толгой бүри зунай бэлшээриин зуун хоног соо дундаа зэргээр 950 граммаар шэгнүүрээ нэмээ гэжэ тиихэдэ элирүүлэгдээ һэн. Энэнь хараалагдаһан түсэб, абаһан уялгаһаань аяар 150 граммаар ехэ болоно. Тэдэнэй гүүртэдэ хамта дээрээ 145 толгой хашараг байһан байгаа. Иихэдээ Анна Дашиевна Санжа Данзанович хоёр түсэбһөө гадуур 21 центнер 75 килограмм нэмэлтэ мяха абаһан болоно бшуу. Үнгэрһэн зундаа харууһалһан малнуудыень мяханай комбинадта тушаахада, аяар 114 толгойнь тарган, бусадынь дунда сэгнэлтэтэйгээр абтаһан байна. Энэмнай яһала һайн үрэ дүн гээшэ ааб даа. Иигэжэ Анна, Санжа Тогмитовтан энэ зундаа ажахынгаа малшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэһэн байха юм.

• • •

Республикын колхознигуудай конференциин нээгдэхэһээ урдахана XXII партийна съездын нэрэмжэтэ колхозой мяханай фермын малшад энэ жэлдэ гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа баяр баясхалантайгаар мэдээсээ һэн. Бүхы жэл соо хамта дээрээ 3590 центнер мяха худалдаха түсэбтэй байбал, энэ колхозойхид мяханай комбинадта 3622 центнер тушааһан байха юм. Тушаагдаһан малайнь толгой бүриин шэгнүүр нёдондонойхиһоо холо дээшэлһэн, тиихэдэ олонхи малынь тарган сэгнэлтэтэйгээр абтаа.

Ажалша бэрхэ малшадайнгаа энэ зундаа оролдосотойгоор ажаллажа, адууһа малаа һайнаар бэлшээһэн, тарлалуулһанайнь ашаар лэ энэ колхоз мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ шадаа бшуу. Энэ хэрэгтэ эршэтэ ажалаараа мэдээжэ болоһон Анна Дашиевна, Санжа Данзанович Тогмитовтанай оруулһан хубитань ехэ.

• • •

Нютаг нугадаа суутай болоһон Тогмитовтан мүнөө залуу мал тушаажа абаад, үбэлжэлгэдөө һайнаар бэлдэнхэй. Харууһалдаг малаа хоролтогүйгөөр ондо оруулхын түлөө тэдэнэр ехэ оролдолго гаргана.

— Энэ үбэлжэлгэ нёдондонойхиһоо балайшье хүнгэн бэшэ байхань хаш. Юуб гэхэдэ, ган гасууртай байжа, үбһэ тэжээл багаар бэлэдхэгдээ ха юм. Хэды тиимэ байгаашье һаань, энэ үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхые оролдохобди.—гэжэ Анна Дашиевна мэдүүлнэ.

Суута малшан Анна Дашиевнагай хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байһандань бата этигэмээр.

Эгээл иимэ хадаа Анна Дашиевна иимэ ехэ этигэл найдабарида хүртөө—Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездын делегадаар һунгагдаа бшуу.

Б. ВАНЧИКОВ

В. И. ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺӨӨР 100 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

ЛЕНИН БАГШАДАА

Буряад ороной ажалшадай эльгээһэн телеграммануud ба бэшэгүүд

В. И. Лениндэ эльгээһэн телеграммануud ба бэшэгүүдые манай Буряадай үндэһэн Ленинианай алтан жаса мүн гэжэ нэрлэжэ болоно.

Эгээл имэһээ В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй һая эхилжэ байха үедэ Владимир Ильичтэ зорюулһан документнүүдые суглуулха гэһэн журналистнууд—хизаар ороноо шэнжэлэгшэд, архивистнүүд, эрдэмтэдэй үүсхэлэй бүримүһэн дэмжэгдэһэниинь ойлгосотой. Москвагай, Улаан-Үдын, Эрхүүгэй, Шэтын болон Сибириин, бусад городуудай архивуудаар бэдэрэлгэ хэгдэһэн байгаа. Архивуудай материалнууд болон хуушан газетэнүүд һайса харагдаа. 1920—1923 онуудта Владимир Ильичтэ зорюулһан Буряад ороной коммунистнууд, комсомолшуудай, партиинабэшэ хүнүүдэй 35 хамтын телеграмма ба бэшэгүүд олдоо. Коммунис ячейкэнүүдэй бии болон бүрнидэжэ байһан, сагаантан болон гадаадын дайсадта эсэргүү тэмсэлэй үеые, Совет засаг тогтоожо байһан, национальна автономиин бии боложо байһан ба шэнэ байдал байгуулгын түүхэтэ үйлэ хэрэгүүдые эдэ документнүүд харуулна.

Арад зоной агуу багшада хизааргүй дуратай байһые, үбшэлжэ байха үедэнь һанаа үнөөгөө ехээр зобожо байһаниинь эдэ документнүүд сооһоо элирнэ. Манай газетын мүнөөдэрэй хуудаһанда эдэ документнүүдэй зариманиинь лэ тунхаглагдаба. Бусад материалнууд саашадаа газетэдэ толилогдохо байха.

МОСКВА, СОВНАРКОМОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ ЛЕНИНДЭ

1920 оной апрелиин 9.

Верхнеудинск хотодо учредительнэ съездэ сугларһан бидэнэр, Забайкалиин улад зоной түлөөлэгшэд, манине һунгагшад бүгэдын үмэнэһөө түби дэлхэйн бүхы арад түмэндэ, тэдэнэй правительствануудта хандан, иигэжэ мэдүүлнэбди:

Хоёр жэлэй турша соо аха дүү зоной хоорондоо атаа мээз буляалдан хюдалсаһан граждан дайн манай дэлгэр баян нютаг хизаарые дээрмэдэн һүйдхөө, арад зондо харша хархис булимтарагшад дээрмэшэдэй, атамануул болон тэдэнэй туһамаршадай засаг захирганай тогтохо арга олгоо. Хүсэрхэхэ, дээрмэдэхэ, алаха хюдаха ябадалай зэрлиг аашанууд манай толгой дээрэ буухаяа байна. Ташуур нагайкын тамшаалга, гал түймэрэй гашуун утаан, гам хайрагүйгөөр хюдалга — эдэ бүгэдэ манай байдалые тэсэхын аргагүй хүндэ хүшэр болгоо, хүршэнэртээ эб этэй байха харилсаа байгуулха аргагүй болгоо, манай газар уһые союзнигууд булимтаран эзэлээ. Иигэжэ хашалан зоболондо нэрбэгдэһэн арад зон хоорондоо тэмсэхэ, хёморхоёо болихо, эрхэ сүлөөгэй, амгалан байдалай аша туһада бүгэдөөрөө нэгэдэхэ зорилго табяад, буһалгаалан бодожо эхилбэ.

Колчак ба Семеновой хуурмаг засагые унагаажа, һунгаһан түлөөлэгшэдөөрөө дамжуулан Забайкалиин арад зон иигэжэ тогтообо:

1. Манай хизаар нютагай газар дайдын бүридэлэй, ажахын байдалые, хилэ шадар оршодог байһые, Россин республикын түбһөө холо, таһаранги байһые хараадаа абалсан, Байгалһаа Номгон далай хүрэтэр: Забайкалиин, Амарай, Примориин, Сахалинай, Камчаткын областьнуудые, Зүүн-Хитадай түмэр зам шадархи газарые оруулалсан, Алас-Дурна хизаарые бэеэ дааһан республика болгон соносхохо.

2. Дальневосточно республикада демократическа засаг түрэ тогтоохо, энэ правительствоар дамжуулан арад түмэнэй хүсэл эрмэлзэл бэелүүлхэ, бүхы зондо сүлөөтэ байдал олгохо, тиигээд амгалан байдал хүгжөөхэ эшэ нүхэсэл болохо байна.

3. Дура хүсэлөө бодото дээрэнь бэелүүлхын тула тус съезд өөһэдынгөө дундаһаа Саг зуурын правительствые һунгана. Эндэхи политическэ партинуудай, үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд энэ правительствада уригдана. Сэрэгэй болон политическэ хуули засаг Саг зуурын правительствада (съезд) бүрин олгоно, тиигээд үй бута сохигдоһон хархис этэгээдүүдэй үлэгдэлнүүдые эсэслэн усадхахын тула хэлбэришэгүйгөөр тэмсэхыень даалгана. Тиихэдээ шанга гурим заршам тогтоохо, нютаг нютагуудта демократическа засаг түрэ байгуулха, һунгалта тухай демократическа хуули дүрим зохёожо, ниитэ гүрэнэй учредительнэ съездэ һунгалта хүүлэхэ. Дальневосточно республикын демократическа конституци зохёохо хэрэгтэ зорюулан, Забайкалиие Алас-Дурнатай нэгэдүүлхэ үедэ съезд зарлагдаха ёһотой. Хүсэрхэн зонхилхо эрхэгүй байлгаха, тамалдаг ябадал эсэслэн үгы хэхэ, буу зэбсэгээ орхихыень Колчагай, Семеновой армида алба хэжэ байһан бүхы офицернүүд болон солдадуудта съезд хандана, тиигээд тэдэнние гэмнэхэгүй, гэр бүлэдөө, амгалан ажаһуудалдаа бусаха арга боломжо олгохо гэжэ бүхы арадай үмэнэһөө найдуулнабди. Арад зоной сүлөөтэ хүсэл эрмэлзэлдэ огтолон таарахагүй гуримые, саазалан аладаг ябадалые съезд хойшолонгүй болюулна.

Бүхы оронуудтай, илангаяа хаяа хадхажа байдаг оронуудтай, тэдэнэй газар уһан дээрэнь ажаһуудаг эрхэтэдтэй хани хүршэ харилсаа тогтоохые Дальневосточно республика хүсэжэ байна гээд учредительнэ съезд түби дэлхэйн бүхы арад зондо тэдэнэй правительствануудаар дамжуулан хандана.

Дотоодын тэмсээн манай ажахые һуларуулаа. һандаагаа, үйлэдбэри болон транспорт эбдэн һандаргаа, тиин манай орон дотор үлэн хооһон байдалай үзэгдэл бии боложо байна.

Эб найрамдал тогтоохые эрмэлзэнэбди, амгалан байдалдаа тэхэрин орохые хүсэнэбди, манай ажабайдалые демократическа гуримаар шэнэдхэн байгуулхын тула бүхы арадуудтай гар гараа барисалдан хүдэлхые хүсэнэбди.

Бусад оронуудай эрхэтэд, тэдэнэй үмсын зөөри ойроо хуртэшэгүй байха гэжэ тэдээндэ найдуулнабди. Манай һунгаһан правительствотай харилсаа тогтоохыень бүхы оронуудай правительствануудые съезд урижа байна. Тиихэдээ эб найрамдалай аша туһада нимэ холбоо тогтоохын тула өөһэдынгөө бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэдые эльгээхыень урина, зохихо гурим ёһо хэлбэришэгүйгөөр тогтоохын, эб найрамдалта, зохёон байгуулхы, ажана байдал байгуулхын тула правительствынгаа хүсэл эрмэлзэлые хизаарай бүхы арад зоной дэмжэхээр найдуулхыень уряална.

Уисибревком. КРАСНОЩЕКОВ.

ВЕРХНЕУДИНСК ХОТЫН (ДВР) КОММУНИС ЗАЛУУШУУЛАЙ ХОЛБООНЬОО

1920 оной майн 2.

Москва, Обороной Соведэй Түрүүлэгшэ ЛЕНИНДЭ

Хүндэтэ вождь, нүхэр, мүнөөдэр Улаан Армиин һайндэрэй баяраар дашарамдуулан, бүхы дэлхэйн ажалшадта эгээл хүндэтэй хүнэй нэрэ абаһан клубай нээгдэһэн үдэр, Верхнеудиск хотын Коммунис Залуушуулай Союзайхид, бидэнэр Танине амаршалаад, Танай үндэр дээдэ нэрэдэ хүрэмөөр ябахабди гэжэ тангарингланабди. Тиихэ зуураа, бүхы дэлхэйн ажалшадые дарлалтаһаа сүлөөлхэ агууехэ хэрэгэй түлөө Тан мэтэ эрид шуудаар, нангинаар тэмсэхэбди, социализмын гэгээн гэрэлтэ байдалда бүхы хүн түрэлтэнине нэгэдүүлхын тула бүхы хүсэеэ зорюулхабди гэжэ тангарингланабди.

III Коммунис Интернационал мандаха болтогой!

Коммунис Залуушуулай Верхнеудинскэ Союз

НОВО-СЕЛЕНГИНСКЭ ГАРНИЗОНОЙ УЛААН СЭРЭГШЭДЬЭЭ

1920 оной майн 30.

Бидэнэр, Н-скэ бригадын, Н-скэ полкын штабай командануудай улаан сэрэгшэд, Танай нэрээр нэрлэгдэһэн улаан сэрэгшэдэй клубые нээхын тула сугларһаад байхадаа, хүндэтэ нүхэр, дэлхэйн пролетариадай вождь, манай Россин пролетарска революциин агууехэ жолоодогшо Танда халуун амар мэндээ хүргэжэ байнабди. Бидэнэр, ажалшан арадай хүбүүд — улаан сэрэгшэд, мүнөө болбосорол ба гэгээрэлээ дээшэлүүлхэ аргатай болоод байхадаа, бидэнэр оюун бэлигэй талаар дарлагдадаг барга харанхы байһанаа, соёлой хүгжэлтын гэгээн гэрэлтэ замда орожо байхадаа, энэ агууехэ хэрэгтэмнай Владимир Ильич, Танай аша габьяа ехэ бии гэжэ ойлгонобди.

Ажалшан арадые сүлөөрүүлхэ хэрэгтэ танай үнэн байһанай, хүсэлэл оролдолгоёо шууд сэхэ зорюулһанай, манай Хүдэлмэришэн-Таряашанай Республикые бууршагүй зоригтойгоор ударидан хүтэлбэрилһэнэйтнай ашаар манай дотоодын хорото хархис этэгээдүүдэй олонхине хяа һамна сохижо, амгалан байдалда орохо арга бии болоһон байна.

Өөһэдынгөө улаан сэрэгшэдэй амаршалга хүргэхэ зуураа, тэмсэлэй түгэс зэбсэг болохо эрдэм наукын ашаар манай хэрэгые—ажалые сүм сүлөөрүүлхэ, түгэс илалтын хэрэг эсэстэнь хүргэхэбди гэжэ тангарингланабди.

1920 оной июниин 18-най «Красный стрелок» газетэһээ абтаа.

БАРГАЖАНАЙ УЕЗДЫН ТАРЯАШАДЬАА

1920 оной августын 1.

Москва, Совнаркомой Түрүүлэгшэ нүхэр ЛЕНИНДЭ

Баргажанай уездын ажалша таряашадай съезд дэлхэйн пролетариадай вождьдо халуун амаршалгаа хүргэнэ. Бүхы дэлхэйн пролетариадай хэрэгэй бүрин илаха, газар дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай хэтэ мүнхэдөө илан мандаха байһанда этигэнэбди.

Съездын түрүүлэгшын орлогшо КАРМАНОВ.
Секретарь БЫКОВ

ЗҮҮН СИБИРИИН БУРЯАД ЗОНЬОО

1920 оной октябриин 19

Москва, Совнаркомой Түрүүлэгшэ нүхэр ЛЕНИНДЭ

Эрхүүгэй губерниин ба Совет Забайкалиин ажалша буряадуудай съезд Россин бүхы үндэһэ яһатанай ажалшадай хүсэл эрмэлзэлые хэлбэришэгүй эрид шууд бэелүүлжэ байһан Арадай Комиссарнадай Соведые Танаар дамжуулан амаршална.

Ажалша буряад арад Совет засагай түлөө, бүхэдэлхэйн социальна революциин илан мандахын түлөө тэмсэлые бүрин дэмжэхэ гээд съезд найдана.

Түрүүлэгшэ Ф. КОНЯЕВ,
Секретарь Д. УБУГУНОВ.

РКП(б)-гэй ЗАБАЙКАЛИИН ГУБЕРНИИН НЮТАГАЙ ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ СЕКРЕТАРЬНАРАЙ ЗУБЛӨӨНЬӨӨ

1920 оной октябриин 26.

Москва, ЛЕНИНДЭ

Забайкалиин коммунис эмхинүүдэй секретарьнарай түрүүшын губернскэ зүблөөн Танаар дамжуулан Совет Россие амаршалаад, Совет Росситай Дальневосточно республикые нэгэдүүлхэ хэрэгые үг зорилгодо тооложо, мүнөөнэй эрхэ байдалда Совет Росситай тогтооһон хани барисаандаа Дальневосточно республикын үнэн сэхэ байхын, империализмын шунахай һанаашалгануудһаа энэ республикаяа аршалан хамгаалхын тулада бүхы хүсэлэл оролдолго гаргахые хүсэнэ.

Зүблөөнэй ПРЕЗИДИУМ.

ВЕРХНЕУДИНСКЭ УЕЗДЫН ПАРТКОНФЕРЕНЦИЬЭЭ

1920 оной ноябриин 25.

Москва, нүхэр ЛЕНИНДЭ

Ноябриин 25-да РКП-гэй Верхнеудинскэ уездын нэгэдэхи конференцидэ сугларагшад ажалша олониитын хүсэл эрмэлзэлэй аша туһые аршалагша вождь, нүхэр Лениндэ халуун амар мэндээ хүргэнэ.

Манай конференци дэлхэйн капиталда эсэргүү дэлхэйн пролетариадай тэмсэлэй бата нэгэдэлэй ба амжалтын эшэ нүхэсэл болохо.

ВЕРХНЕУДИНСК ХОТЫН АЖАЛШАДЬАА

1921 оной сентябриин 3.

Москва, Кремль, ЛЕНИНДЭ

Танай нэрэ абаһан арадай байшан Верхнеудинскдэ нээгдэбэ. Баярай суглаанай үмэнэһөө дэлхэйн пролетариадай вождине амаршалнабди.

Түрүүлэгшэ АБРАМОВИЧ

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ ЛЕКПОМУУДАЙ БА ТҮРҮҮЛЭГШЭНЭРЭЙ СЪЕЗДЬЭЭ

1922 оной июниин 20.

Москва, Арадай Комиссарнадай Соведэй Түрүүлэгшэ ЛЕНИНДЭ

Хамар дабаанай хада уулануудаар хүреэлэгдэһэн холын холо нютагта оршодог Буряадай автономито областиин Сэлэнгын аймагай лекпомуудай ба түрүүлэгшэнэрэй съезд дэлхэйн империализмын үндэһэ һуурине дахин доһолгохын тулада тон түргэнөөр эдэгэжэ, хүсэ шадалаа һэргээн хүсэлдүүлхыень пролетариадай хүндэтэ вождь Владимир Ильич Лениндэ үнэн зүрхэнһөө хүсэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Съездын түрүүлэгшэ ВЕРШИНИН.

ДВР-эй БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АВТОНОМИТО ОБЛАСТИИН НАЦИОНАЛЬНА СУГЛААНАЙ II СЕССИЬЭЭ

1922 оной июниин 22.

Москва, нүхэр ЛЕНИНДЭ

ДВР-эй автономито областиин бурят-монгол зоной үмэнэһөө Национальна суглаан Танаар дамжуулан, Совет Россие, арад зоной хуби заяагаа бэеэ даагаад тодорхойлхо гэһэн нарин нангин уряае хооһон хөөрэлдөөгөөр бэшэ, харин бодото дээрэнь бэелүүлжэ байгаа дэлхэй дээрэхи түрүүшын оронине халуунаар амаршална.

Хоёр гүрэнэй хоорондо ороһон ушарһаа Совет засагай улам даамгай гүнзэгыгөөр үргэдэхэ хэрэгтэ шадаха зэргээрээ туһалха аргагүй байһандаа шаналнабди.

Бидэнэр, бурят-монгол ажалшадай түлөөлэгшэд, империалис дээрмэшэдые даран илажа, ажалшадай засаг түрын илан мандаха байһанда этигэнэбди.

ПРИБАЙКАЛИИН АРАДАЙ СУГЛААНЬАА

1922 оной августын 14.

Москва, нүхэр ЛЕНИНДЭ

Прибайкалиин арадай суглаан манай Эхэ орон—Хүдэлмэришэн - Таряашанай Россие Танаар дамжуулан амаршална. Хүн түрэлтэнэй зол жаргалые шэнээр байгуулхын тула, бүхы түби дэлхэйн ажалшан арадай хара муухай дайсан—капиталтай тэмсэхэ хэрэгтэ улам түгэс хүсэтэй, найдамтай түшэг тулгуури болон үдэрһөө үдэртэ республикамнай хүгжэнэ. РСФСР-эй амгалан байгуулалтые аршалан хамгаалха гэһэн нэгэл хүсэл эрмэлзэлтэй ажалланабди. Манай дайсадай байһан Зүүн зүг тээшэ ехэ хёрхоор адаглан харанабди.

Илалта туйлаха хэрэгтэ манай хүсэл эрмэлзэл, манай ухаан бодол сүм зорюулагданхай.

Манай вождь, нүхэр Владимир Ильич Ленин үни удаан оршон мандаха болтогой!

ПРЕЗИДИУМ.

ДВР эй ПРИБАЙКАЛИИН ОБЛАСТИИН АРАДАЙ СУГЛААНАЙ II СЕССИЬЭЭ

1922 оной октябриин 3.

Москва, Кремль, ЛЕНИНДЭ

Прибайкалиин областной түлөөлэгшэдэй Арадай Суглаан Танаар дамжуулан, манай Эхэ орон—Хүдэлмэришэн-Таряашанай Россие амаршална. Хүн түрэлтэнэй зол жаргалые шэнээр байгуулха зорилгоор, бүхы түби дэлхэйн ажалшан арадай харата муухай дайсан болохо капиталтай тэмсэхэ хэрэгтэ манай республика үдэрһөө үдэртэ түгэлдэр хүсэтэй, найдамтай түшэг тулгуури болон хүгжэжэ байнхай.

РСФСР-эй амгалан тайбан байгуулалтые аршалан хамгаалха гэһэн гансахан лэ хүсэл зорилго урдаа табинхай хүдэлжэ байнхайбди. Манай дайсад үшөө тархяа үндылгэжэ болохо. Зүүн зүг тээшэ һэримжэтэй хёрхоор адаглан харанабди.

Ажалшадай илалта эмхидхэхын тулада манай хүсэл зориг, оюун бэлиг сүм зорюулагданхай.

Манай вождь Владимир Ильич Ленин үни удаан жэлдэ оршон мандаха болтогой!

ПРЕЗИДИУМ.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ТҮРҮҮШЫН ОБЛАСТНОЙ ПАРТКОНФЕРЕНЦИЬЭЭ

1922 оной сентябриин 29.

Хүндэтэ ИЛЬИЧ!

Совет Республикын холын заха хизаарта зарлагдаһан РКП-гэй Бурят-Монголой түрүүшын областной конференци (РСФСР-тэ ородог Буряадай автоновито область) Танай бэеын заһаржа, Коминтерныг болохоёо байгаа ээлжээтэ конгресс дээрэ үгэ хэлэхэеэ байһандатнай халуунаар амаршална. Бүхы дэлхэйн революциин вождь байһан туладаа Та тэрэниие саашаданъ хүгжөөхэ, хүтэлбэрилхы хараа шугам зааха бээзт.

Совнаркомой үдэр бүриин ажал хэрэг дан ехээр бү хэгты гэжэ конференци гуйжа байна. Танай ударидалгын минута бүхэн үнэтэй лэ, дэлхэйн пролетариадай хүндэ хүшэр тэмсэлэй бүхэли жэлые алмахал.

КОНФЕРЕНЦИИН ПРЕЗИДИУМ.

В. И. Ленин Кремлиин Свердловско зал соо болоһон РКП(б)-гэй IX съездын Президиумдэ. Москва, 1920 оной март—апрель.

ТАСС-ай фоотохронико.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АВТОНОМИТО ОБЛАСТИИН ХОРИИН АЙМАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ СЪЕЗДЬЭЭ[1]

1922 оной ноябриин 10.

Москва, Совнарком, ЛЕНИНДЭ

Урдань таһаранги байһан, мүнөө Совет Россидахи бүхы түрэл буряадуудтаяа нэгэдэжэ байгаа ажалша буряадай Хориин аймагай съезд пролетарска революциин агууехэ вождине халуунаар амаршалаад, ажалшан арадые капиталай хара һабарһаа сүлөөрүүлхын түлөө саашадаа тэмсэхээр хүсэ шадалаа нэмэхыень, амжалта туйлахыень хүсэжэ байна.

Съездын түрүүлэгшэ НАМЦАРАЕВ.

[1]. ДВР-тэ ородог Буряадай автономито область тухай хэлэгдэнэ.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АВТОНОМИТО ОБЛАСТИИН МИЛИЦИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЬӨӨ

1922 оной ноябриин 12.

Москва, нүхэр ЛЕНИНДЭ

Бурят-Монголой Автономито областиин милици табадахи жэлэйнгээ ойтой — өөрынгөө һайндэртэй дашарамдуулан, зургаадахи жэлэйнгээ богоһо дээрэ гараад байхадаа, Тандаа халуун амаршалга хүргөөд, революционно ёһо гуримые сахин хамгаалха, тэрэшэлэн революционно ёһо гуримуудые хазагайруулагшадтай хайра гамгүйгөөр тэмсэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулхабди гэжэ Тандаа тангарингланабди.

Буряадай областной милициин начальник КОРЗИЛОВ.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АВТОНОМИТО ОБЛАСТИИН ЭХИРЭД-БУЛГАДАЙ АЙМАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ СЪЕЗДЬЭЭ

1922 оной ноябриин 13.

Владимир Ильич ЛЕНИНДЭ

Бурят-Монголой Автономито областиин Эхирэд-Булгадай аймагай ажалша буряадай түлөөлэгшэд Сибириин холын заха хизаарта зарлагдаһан аймагай Соведүүдэй съездэ сугларжа, Танине хүндэтэ түрүүлэгшээр һунгаад, Танай бэеын заһаржа, өөрынгөө уялгануудые дүүргэжэ эхилһэнтэйтнай дашарамдуулан халуунаар амаршалжа байна.

Бүхы дэлхэйн пролетарска революциин, бусад дарлагданги үндэһэ яһатанай вождь Та үнэтэ бэеэ гамнаха ёһотойт гэжэ съезд гуйжа байна.

Съездын түрүүлэгшэ СУНКУЕВ,
Секретарь КОСТОЖАНОВ.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ I СЪЕЗДЬЭЭ

1922 оной ноябриин 21.

Москва, Кремль, ЛЕНИНДЭ

Мэнэ һаяхан сагаантан бандидуудай алалга хюдалга хэжэ байһан холын Сибириин нэгэ заха хизаарта зарлагдаһан Буряадай Автономито областиин Түнхэнэй аймагай Соведүүдэй 1 съезд дэлхэйн революциин вождь Владимир Ильич Ленинэй бэеын һайжаржа байһые халуунаар амаршалаад, декабриин 1 болотор продналог 100 процент тушааха гэжэ тогтообо.

Съездын түрүүлэгшэ КИСЕЛЕВ.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ I СЪЕЗДЬЭЭ

1922 оной ноябриин 23.

Москва, Совнаркомой Түрүүлэгшэ ЛЕНИНДЭ

Бурят-Монголой Автономито областиин Сэлэнгын аймагай Соведүүдэй съезд дэлхэйн пролетариадай ба Зүүн зүгэй дарлагданги арадуудай вождьдо халуун амаршалга хүргэнэ. Танай бэеын заһаржа, хүдэлмэридөө ороһондотнай съезд баярлажа байһанаа мэдүүлнэ.

СЪЕЗДЫН ПРЕЗИДИУМ.

АЛАЙРАЙ АЙМАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ I СЪЕЗДЬЭЭ

1922 оной ноябриин 23.

Москва, Совнарком, ЛЕНИНДЭ

Буряадай Автономито областиин Алайрай аймагай Соведүүдэй 1 съезд хүндэтэ Ильич, Танда, ажалайнгаа амар мэндые хүргөөд, мүн бүхы дэлхэйн дарлагданги үндэһэ яһатаниие капиталай һабарһаа сүлөөлжэ байһан Россин пролетариадта, ажалша таряашадта амар мэндые хүргэжэ байна.

СЪЕЗДЫН ПРЕЗИДИУМ.

РСФСР-эй БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АВТОНОМИТО ОБЛАСТИИН СОВЕДҮҮДЭЙ I СЪЕЗДЬЭЭ

1922 оной декабриин 11.

В. И. ЛЕНИНДЭ

Ажалша бурят-монгол арадай үмэнэһөө Соведүүдэй түрүүшын областной съезд дэлхэйн пролетариадай ба дарлагданги арадуудай вождьдо халуун амаршалга хүргэнэ.

Танай бэеын эсэслэн эдэгэжэ байһанда, хүдэлмэришэн-таряашанай гүрэнине ударидаха алдарта уялгадаа ороһондо съезд гүн гүнзэгыгөөр баярлажа байһанаа мэдүүлнэ.

Съездын түрүүлэгшэ ЕРБАНОВ.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ОБЛАСТНОЙ II ПАРТКОНФЕРЕНЦИЬЭЭ

1923 оной мартын 16.

Москва. Кремль, дэлхэйн пролетариадай вождь ЛЕНИНДЭ

Танай бэеын үлбэртэһэн тухай мэдээсэл сэдьхэлыемнай ехээр зобоожо байна гэжэ Бурят-Монголой областиин II партийна конференци мэдүүлээд, тон түргэнөөр бүримүһэн бэеынтнай заһархые буряад арадай бүхы ажалшадай үмэнэһөө үнэн зүрхэнһөө хүсэжэ байна.

Владимир Ильич, бүхы дэлхэйн ганса пролетаринар бэшэ, харин бүхы дарлагданги үндэһэ яһатан Танда талархажа байһыень бү мартыт.

Дэлхэйн революциин вождь Ильич мандаха болтогой!

БООХОН УЛУСАЙ АЖАЛШАДАЙ БАЯРАЙ СУГЛААНЬАА

1923 оной апрелиин 1.

Москва, Кремль, Совнаркомой Түрүүлэгшэ ЛЕНИНДЭ

Бурят-Монголой областиин Боохон гэжэ холын заха хизаарай нютагай ажалшад, бидэнэр, шинии байгуулһан, ударидажа ябаа РКП-гэй 25-дахи жэлэй ойн һайндэртэ сугларaад байхадаа, манай хүндэтэ Ильич, энэ агууехэ үдэртэй дашарамдуулан шамай амаршалнабди. Тиихэ зуураа, шинии үбшэлжэ байһанда сэдьхэлээ зобонобди, һаядаа һайжарха, заһарха аабза гэжэ найданабди, ямаршье зөөри хайрлангүй эргалуулхые, бэеэ һайжаруулхын тулада бүхы заабари сахиха эрилтэ хэнэбди, тиигэжэ дэлхэйн революциин жолоодо дахин жагсахыетнай хүсэнэбди.

Бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь нүхэр Ленин мандаха болтогой!

Баярай суглаанай түрүүлэгшэ БЕЛЯЕВ.

ПРИБАЙКАЛИИН ГУБЕРНИИН ШЭНЭ-ХУ... ҺУУРИНАЙ ТАРЯАШАД БА ХҮРБ... МОРИНОЙ ЗАВОДОЙ ХҮДЭЛМЭРИШ...

1923 он...

Хүрбэ нютагай хүдэлмэришэд ба тар... Танда холын Прибайкалиһаа Майн 1-нэй м... хүргөөд, революциин аша туһада бэеынтнай тү... хые хүсэжэ байнабди.

«ПРИБАЙКАЛЬСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕ... РЕДАКЦИЬАА

1923 оной ...

Владимир Ильич ЛЕНИНДЭ

Пролетариадай һайндэр—Майн 1-тэй дашар... хэдэлхэйн пролетариадай вождь, шамда мэ... социальна революци ударидагшын үндэр туш... нөөр бусахыетнай хүсэжэ байнабди.

РКСМ-эй ЗАБАЙКАЛЬСКА ГУБЕРН... IV СЪЕЗДЬЭЭ

1923 он...

Москва, Кремль, ЛЕНИНДЭ

Хүндэтэ нүхэр ИЛЬИЧ!

Уласхоорондын пролетариадай һаналаа нэг... —Майн 1-дэ нээгдэһэн РКСМ-эй Забайкальска... IV съезд эмхидэнги хүдэлмэришэн, таряаша... лай үмэнэһөө манай алдарта багшада комсомо... амаршалга хүргэнэ. Манай эдир залуу зүрх... хилжо, шинии үбшэнине адаглан харанабди, ол... гэлжэлһэн хүндэ хүшэр ажал шинии булад мэ... ые муудхаагаа, тиигээшье хадань, энэ үбшэн... хаш, тиигэжэ дэлхэйн империалистнуудтай... хатуу шанга тэмсэлдэ дэлхэйн пролетариа... ударидаха байхаш гэжэ найданабди. Бидэнэр... хүндэлнэбди, бүхы дэлхэйн пролетаринарта эс... шухалаш, тиимэһээ совет онгосын илалтата жо... жагсахын тулада өөрынгөө бэеые хайрлыш да... заабарине дуулыш даа.

IV Забгубсъезд...

ТРОИЦКОСАВСКА УЕЗДЫН СОВЕД... I СЪЕЗДЬЭЭ

1923 оно...

Москва, Кремль, нүхэр ЛЕНИНД...

Троицкосавска уездын хүдэлмэришэн, т... улаан сэрэгшэ депутадуудай Соведүү... съезд пролетариадай оюун бодолой, револ... ябуулгын вождь, гүн ухаата Ильичтэ уезды... шадай үмэнэһөө зүрхэ сэдьхэлэйнгээ гүн д... мэндые хүргэхэ зуураа, бэеынтнай түргэн... сэжэ байна. Соведүүдэй нэгэдэхи съездын н... мааналай эгээл баяр баясхалантай үдэр Танай... байһанда ехээр халагланабди, тиигээшье хад... госын жолоодо дахин бусажа ерэхэ үдэртнай... жэ бидэнэр батаар этигэжэ байнабди.

Манай хүндэтэ вождь, багша Ильич манд...

Съезд...
ИВАНОВ, АЛЮ...
ЛЕВ, САЛОВА...

ВЕРХНЕУДИНСКЭ УЕЗДЫН СОВЕД... I СЪЕЗДЬЭЭ

1923 оной ...

Москва, РКП-гэй ЦК, нүхэр ЛЕН...

Хүдэлмэришэн, таряашан, улаан сэр... дуудай Верхнеудинскэ Соведүүдэй түрүүш... нээгдэһэн үдэр Тандаа аха дүүгэй амаршалга... Бүхэдэлхэйн социальна революциин хэрэг... бэеынтнай түргэнөөр заһархые, хүдэлмэридө... хүлеэжэ байнабди.

ТРОИЦКОСАВСКА ХОТЫН КООПЕРА... БАЯРАЙ СУГЛААНЬАА

1923 оно...

Москва, ЛЕНИНДЭ

Кооперациин ба тэрэниие идхан дэлгэрүүлгын үдэртэй дашарамдуулан, профессиональна кооперативна хүдэлмэрилэгшэдэй органи... зацинуудай ба... бүхэдэлхэйн... вождь Ильич... амаршалга хүр...

ВЕРХНЕУДИНСКЭ БАГШАНАР... КУРСАНУУДТА ҺУРАГШАДЬАА

1923 оной ...

Москва, Кремль. В. И. Л...

Капиталай хара һабарһаа, харанхы мунхаг байдалһаа сүлөөрүүлхын түлөө тэмсэлые ударидагшые, хүн түрэлтэнэй гайхамшагта багшые нэгэ һарын губернскэ курсануудта һуража байгаа Прибайкалиин һургуулиин хүдэлмэрилэгшэд халу... шална байна... тон түргэнөөр... жархые, ти... кын ударид... шаалдаа бус... ехэтэр хүсэ...

Суглаанай ...

ПРИБАЙКАЛИИН ГУБЕРНИИН ТҮН... ХИЛОК СТАНЦИИН ХҮДЭЛМЭРИШЭД Б... ХААГШАДАЙ СУГЛААНЬАА В. И. Л... ЭЛЬГЭЭҺЭН ТЕЛЕГРАММА

1923 оной ...

Манай, мүн бүхэдэлхэйн арадуудай вождь Владимир Ильич Ленинние алаха зорилготойгоор эсерка Каплан гэгшын хорлоһонһоо хойшо табан жэл болоһон энэ үдэр Хилок станциин хүдэлмэришэд, мастернууд, алба хаагшадай хамтын суглаан проле... ша Владимир... нние халуун... лаад, түрг... үдэр бүрин... хыень хүсэ...

Ком. ячей...
Эмхидхэгшэ А. ...

ТҮНХЭНЭЙ ПРОФСОЮЗНА КОНФ... В. И. ЛЕНИНДЭ ЭЛЬГЭЭҺЭН ТЕЛ...

1923 оной ...

Москва, ЛЕНИНДЭ

Түнхэнэй аймагай профсоюзай конференци Танай бэе һайжаржа байна гэжэ дуулаад, айхабтар ехээр баярлажа байһанаа мэдүүлээд, бүхы ажалша олониитын аша ту... галда Танай... гэнөөр заһар... гэхые хүсэ...

ХОЙМОРОЙ ХОШУУНАЙ ПАРТИ... ЭДЭБХИТЭДЭЙ III КОНФЕРЕ...

1923 оно...

Москва, ЛЕНИНДЭ

Буряадай республикын Хойморой партийнабэшэ эдэбхитэдэй конференци хүндэтэ Владимир Ильичэй бэеын эдэгэжэ байһанда баярлан амаршална, агууехэ вожди... бүхэдэлхэй... жолоогой... ехэтэ хүд... наа мэдүүл...

ВЕРХНЕУДИНСКЭ УЕЗДЫН СОВ... I СЪЕЗДЬЭЭ

1923 оно...

Москва, РКП-гэй ЦК, ЛЕНИ...

Верхнеудинскэ уездын Соведүүдэй түрүүшын съезд хүдэлмэреэ эхилхэ зуураа, Танда үнэн зүрхэнэй мэндые хүргөөд, түр... етнай хүсэн...

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй СОВЕ... I СЪЕЗДЬЭЭ

1923 оно...

Москва, Совнаркомой Түрүүлэгш...

Буряадай залуу республикын бүхы ажалшадай үмэнэһөө Соведүүдэй нэгэдэхи съезд пролетариадай, коммунис революциин агуу вождь хүндэтэ Ильичые амаршалаад, коммунизмын агууехэ үзэл бодолой илан мандахын т... ажалшадай ба... арад зон... ша болон сов... лоодо дахи... холо бэшэ бо... нэр бата най... гэжэ байнаб...

...МУНИСТ ...й хөөрөөн

УРАН ДАРХАН

...гэй ХҮН өөрын ...н нютагтай, үелэн ...нүхэдтэй, уһыень ууж... гол горхонтой гээшэ ...

...Яаблан шэлын ара... абажа, алишье тээ... ...һон горхонуудые һа... ...уулһаар эрье дүү... ...боложо, Байгал да... ...зорин урдана.

... голой хойто бэеын ...о, ехэ тракт харгын ... Булам гэжэ нютаг ...юм. Эндэ анхан буряад ... һууһан, мүнөөшье ... Хэдэн жэлэй урда ...озой түб байһанаа, ...хозой отделениин ...н болон хубиланхай. ... ороноо хамгаалгын ...үүн дайнда хабаада... ...нютагһаа хүбүүдэйн... ...ходо, үбгэд, хүгшэд, ...е һаа эбтэй эетэй... ...итэй гуримтайгаар. ...лаа илалтын хэрэг... ...ан хүдэлдэг байгаа ...

... дунда арбан дүрбэ ...н Даши-Дондок хү... ...һэн. Имэ балшар ...е һаа, Даши-Дондок ...олхоздоо түлэг хүдэл... ... юм. Хүнэй үгөөр, ...абьяастай, урагшаа һа... ...адань, хойто жэлынь ...догые колхозой тү... ... дуудажа асараад:

...ицада балташан хэ... ...болоод байна. Даши... ... балташан болол ...моо түмэршэ дархан ...е магадши. Дархан ... колхоздо тон хэрэг... ...лын шухала мэргэ... ...юм,— гээ бэлэй.

... Даши-Дондок куз... хяһада бусалхаһаа ...лааһан түмэрые бу... ...ар ошо сасартар даб... ...лайнгаа уг намтар ...гэхэ. Хара хүлһэнэй ...ье, гарайнь шүрбэ... ... эршэдэжэ, ажалайн... ... шадабарие, онол ар... ...о абаа һэн. Дархан ...удуулжа эхилээ һэн.

... дабтаха, борнойн ...үрлэжэ һуулгаха, шэ... ... хэжэ, моридые та... ...рэгтэй шүрэб гайха... ...лдэхэ, адаалхай тү... ...ртэй тракторнуудые ... гэхэшэлэн дарханай ...лиза бүриин хүдэлмэ... ...эл байха. Даши-Дон... бүгэдые бултынь бү... ...аэ, колхозой ажал хү... ... бишыханшье һаад ...гүй, габшагай шан... ...лдэг байгаа.

Халуун хяһа дүшэ хоёрой хажууда балта гү, али алха бажуун, булад түмэр тоншон хоёр жэл шахуу хүдэлөөд байхадаа, түмэршэ дарханай орёошье, хүндэшье ажалай онолые шудалжа шадаа һэн.

1944 он. Даши-Дондок дайн тухай, гал дүлэтэ байлдаанууд тухай ходол бодолгото болож ябагша һэн. Тэрэ үедэ немец булимтарагшад баруулжаа, өөрынгөө газар тээшэ, үхээриингээ нүхэн уруу манай баатар сэрэгүүдтэ намнуулан, үй бута сохюулан сухарижа байгаа һэн. Даши-Дондок дархан тиихэдэ арбан долоо наһа хүсэбэ. Армидаа мордохошье сагни дүтэлбэ гэжэ тэрэ сэдьхэлээ ханан баярлагша һэн. Мүнөө сагта һаа, тэрэ арбадахи класстал һуража ябаха наһан соогоо ябаа гээшэ ааб даа. Үхибүүхэн лэ ябаһан үень ха юм даа. Тиигэбэшье Даши-Дондок колхозойнгоо гол дарханиинь болоод ябаа бшуу.

Тэрэ жэлдэ һанаһан бодоһониинь хүсэлдөө: Даши-Дондок Улаан Армиин албанда татагдаад, нүхэдтэеэ хамта Улаан-Үдэ мордоо һэн. Тэндэ, таталгын пунктда, хэдэн хүбүүдые илгаад, ФЗО № 12 гэжэ һургуулида ябуулжархиба. Зүб даа. Дайн дүүрэхэ тээшээ, дайсанай даргадаха үе саг дүтэлөөд байхадань, арадай ажахыда баһал бэрхэ хүдэлмэришэд, дархашуул, мэргэжэлтэд хэрэгтэйл байгаа бшуу.

Тиигэжэ Даши-Дондок солдадай шинель үмдэнгүй, ФЗО-гой һурагшын хубсаһа үмдэжэ, дархашуулай бүлэгтэ оробо. Одоол дарханай ажал яажа хэхэеэ мастернуудта заалгажа эхилээ һэн.

Дүршэлтэй, ажалда шуналтай бэрхэ байжа, нэгэ жэлэй болзортой дарханай һургуулие зургаан һара соо дүүргэөд, удаань паровоз-вагон заһабарилгын заводой дархашуулай цехтэ хүдэлөө. Тэрэл заводтоо найман жэлэй туршада хүдэлжэ, Даши-Дондок одоо даа ёһотойл уран дархан болоо һэн.

1953 он. Хүдөө ажахые бэхижүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоолой уряалаар, түрэл аймагаа бусажа. Хоринн МТС-тэ тэрэ дархан мэргэжэлээрээ хүдэлөө юм. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсажа байха үедөө тэрэ Коммунис партиин гэшүүн болоод ороо һэн.

Һүүлээрнь РТС-тэ, совхоздо халуун хяһа, хөөргэ дүшын гөөл хажууда Даши-Дондок дархан түмэрөө шэрээжэ, дабтажал байгаа, үхибүүн ябахадаа олоһон мэргэжэлээ ямаршье мэргэжэлээр һэлгээгүй. Дархан, түмэршэ дархан гүүлһээр лэ ябаа.

Эгээ мүнөөшье үедэ Даши-Дондок Намсараевич Намдаков түмэршэ дархан гэһэн солоёо дуудуулһаар. Хуушанай, дайнай үеын кузница соо хүдэлнэ бэшэ даа. Арһан хөөргэтэй, модоной сог түлишэтэй хяһа бэшэ ааб даа. Тэрэнэй гартаа бариха зэр зэмсэгыньшье ондоо болоо, нарижаа, оньһожороо. Энэнь бүгэдэндэ мэдээжэ хэрэг шуу.

Гараараа даража үлеэлгэдэг арһан хөөргын орондо. өөрөө хүдэлдэг электро-хөөргэ шууяса эшхэрнэ, модон эшэтэй, хүндэ хүхэ булад балтын орондо, электро-балта лус байса ёборно, гар үрэмэй орондо электро-үрэм эршэгэнэн эрьелдэнэ.

Хүндэлэн хухарһан хүхэ түмэрые хяһын галаар хөөргэдэжэ, шэрээн холбохо шэдитэй дархан байһан һаа, мүнөө Даши-Дондок Намсараевич оньһото техникын эди шэдиие шадамар бэрхээр «эмээллэжэ унаа», батаар гартаа барьжа гэхэдэ алдуу одоо болохогүйл даа.

Иигэжэ Намдаков дарханай анханда бар хүсөөр хэдэг ажалынь эрдэм, техникын орёо аргаар зэбсэгжэжэ, бүришье һонин, бүтээсэтэйшье болоо бшуу.

Хоринн совхозой шэнэ баригдаһан конторые уһаар дулаасуулха түхеэрэлгые тодхожо, холбожо, хабсаргажа байхадань бидэ һая Даши-Дондок дархантай уулзаабди.

Кислородтой баллон, утаһа шэжэмтэй холбоотой газ болон электро-гагнуур, бүдүү нарин элдэб түмэр хоолойнууд хажуугаарнь дүүрэн гэхээр.

Газһаа соробхилһон сагаан дүлэнэй үзүүртэ ошон сасаржа, уһанай урдаха хоолойнууд гагнагдан холбогдоно, радиаторнуудта тааруулагдан шэрээгдэнэ.

Анханда арбан табатайдаа булад балта барижа, халуун хяһын хажууда жагсаһан Даши-Дондок Намсараевич мүнөө ганса түмэршэ дарханай бэшэ, харин газ болон электро-гагнууршан, токарь, хабсаргагша, комбайнер гэхэшэлэн мэргэжэлнүүдые хуу шудаланхай, шэнэ янзын, шэнэ үе сагай дархан болонхой байна бшуу.

— Дархан нэрэтэй ябаһан хойноо, элдэб түхеэрэлгэ, аппарат болон машинануудые өөрөө мэдэхэ ябаагүй һаа, эшхэбтэр хэрэг гээшэл. Хэн нэгэнэй намда ерээд, энэ тэрэ юумэмни эбдэршоол, заһажа үгыш гэхэдэнь өөрөө мэдэхэгүй байгаа һаа, яагаад заһахабши. Энэмнай анзаһан, борнойн шүдэн бэшэ ха юм — гээд тэрэ хөөрэхэ юм.

Үнэндөө эгээл тиимэ ха юм. Мүнөөнэй техникэ мэдэхэгүй һаа, дархан хүнби гэлтэгүйл хаш.

Иигэжэл үнгэрһэн хори гаран жэлэй туршада хүдөөгэй юрын балташан ябаһан хүбүүн мүнөө дээдэ зэргын мэргэжэлтэй (долоодохи разрядай) түмэршэ дархан болотороо, Ленин багшын эмхидхэһэн Коммунис партиин гэшүүн болотороо ургаа. Одоол тэрэ долёобортоо дүрэтэйхэн, эрхыдээ эдитэйхэн дархан, үнэн сэхэ. габшагай бэрхэ коммунист юм.

Даши-Дондок Намсараевичай хажуудань мүнөө хубсаһаяа, гар нюураа эһэ тортогто, тоһо мазуудта будуулһан залуухан буряад хүбүүн хүдэлнэ. Иигэжэ тэрэ залуушуулда өөрынгөө дүй дүршэл дамжуулжа байна ха юм.

Тэрэнэй үльгэр жэшээтэ һайн ажал нэгэтэ бэшэ үндэрөөр сэгнэгдэһэн. хайра шагналаар тэмдэглэгдэһэн юм. Ганса энэ бэшэ. Тэрэ өөрөө олон үхибүүдэй эсэгэ, шэнэ үетэниие хүмүүжүүлэгшэ юм. Долоон хүүгэдэй ехэ хүбүүниинь мүнөө Совет Армида алба хэнэ. Тэрэнэй удаадахи басаганиинь багшанарай училищида һурана. Дүрбэниинь гэртэһээ ябажа, дунда һургуулида һуранад. Одхон басаганиинь наадажа ябаһанаа газааһаа гүйжэ ороод, столдо һууһан баабайнгаа ээмдэ аһан нэнгэлдинэ.

Иигэжэ элдин һайхан, амгалан тайбан үе сагта гэрэлтэ һайхан коммунизмын ордоной үндэһэ һуури бодхоолсон, арадтаа ашатай туһатай хэрэг үйлэ бүтээлсэхэһээ, үри хүүгэдээ дэгжээхэһээ һайхан жаргал одоо хаана байхаб даа.

Ленин багшын түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө тэмсэжэ байһан Даши-Дондок Намдаков совхозойнгоо шэнэ МТМ дотор уһаар дулаасуулха түхеэрэлгэ хабсаргажа һаяар дууһахын тула эршэтэйгээр хүдэлжэ байна.

Ж. БАДМАЕВ.

Хоринн аймаг.

КОЛХОЗУУДАЙ ЗАХИЛААР

Хүдөө нютагуудта үргэнөөр хэгдэжэ байһан барилганууд юрын ушар шэнгеэр үзэгдэдэг болонхой. Байрын гэрнүүд, һургуулинууд, клубууд, худалдаа наймаанай центрнүүд, фермэнүүд ба таряа хадагалдаг байранууд баригдажал байдаг. Тэдэнэй нилээд олыень колхозууд хоорондын барилгын организацинууд бодхоно. Эдэ организацинууд һаяшаг байгуулагдаһаншье һаа, захил хэгшэдтэ — колхозуудта улам бүри хүндэтэй боложол байдаг. Бүхы орон дотор мүнөө гурба мянга шахуу иимэ «колхозно подрядчигууд» бии. Эдэндэ 500 мянга гаран элдэб мэргэжэлэй хүдэлмэришэд: шулуушад, модошод, дархашуул, экскаваторщигууд, бульдозеристнууд, хабсаргагшад ажаллана.

«Межколхозстройнуудай» ажал ябуулгын үрэ дүнгүүд ба тэдэниие саашадань хүгжөөхэ түсэбүүд тухай ТАСС-ай корреспондентын гүйлтаар СССР-эй Хүдөөгэй барилгын министерствын управлениин начальник Н. Г. ПРИХОДЬКО хөөрэнэ.

Һүүлшын гурбан жэлэй турша соо «Межколхозстрой» 4,6 миллиард үлүүтэй түхэригтэ колхозуудай хэдэн зуун захилые дүүргэө. Энэ үе соо 4 миллион толгой эбэртэ бодо малай фермэнүүд, 8 миллион толгой гахай ба хонинай байха байранууд, 24 миллион шубуунай байра баригдаа.

Хамта дээрээ 2,9 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай шэнэ гэрнүүдые хэдэн зуу мянган колхозник толлоһон байна. Шэнэ уужам ба гэрэлтэй классууд соо үхибүүд һурадаг болоо, бишыхан үхибүүдтэ зорюулагдажа шэнэ яслинууд ба саадууд нээгдээ. Эдэ бүгэдэ колхозуудай мүнгэ зөөреэр хүдөөгэй подрядна организацинуудаар баригдаһан байна.

Энэ жэлэйхитэй сасуулбал, 1970 ондо хүдөөгэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин хэмжээн 12 тухай процентээр дээшэлжэ, 2,5 миллиард түхэригэй болохо.

Хүдөөгэй барилгын хэмжээе таһалгарнагүйгөөр ехэ болгохын тулада үйлэдбэриин баазые саашадань хүгжөөхэ шухала. Энэ талаар юун хэгдэнэб?

Мүнөө хүдөөгэй барилгада үгаа ехэ эрилтэ табигдана. Энэнь яһала ойлгосотой. Город ба хүдөөгэй ажабайдалые адлирхуу болгохо талаар манай парти ба правительствын абаһан хараа шэглэл хадаа хүдөөгэй барилгада индустриальна онол аргануудые нэбтэрүүлгые, капитальна хүдэлмэридэ һомологдоһон мүнгэ зөөриие үрэ ехэтэйгээр хэрэглэлгые, нютагай барилгын материалнуудые ба хүдэлмэриин бусад түрүү онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэлгые хангажа шадахаар мүнөөнэй үйлэдбэриин-техническэ бааза байгуулха шухала эрилтэ хүдөөгэй барилгашадай үмэнэ табина.

Үйлэдбэриин бааза яажа хүгжөөгдэнэб гэхэдэ, индустриальна конструкцинууд, зүйлнүүд болон материалнуудые бүтээжэ гаргаха оньһожоруулһан томо предприятинууд баригдана. Һэбхэгэр хүнгэн зүйлнүүдые — керамзит, аглопорит, үнэһэлиг грави, термолит бүтээжэ гаргалгада тусгаар анхарал хандуулагдадаг болонхой.

Саратовска областьдо 100 мянган кубометр керамзитова грави гаргаха колхоз хоорондын завод һаяхан ашаглалгада үгтөө. Ерэхэ жэлһээ модо болбосоруулдаг хүсэтэ комбинадай барилга Литвада эхилхэ. Энэ хадаа гүрэнэй ба колхозуудай мүнгэ зөөреэр баригдаха юм. Тус комбинат хүдөөгэй барилгашадта 600 мянган дүрбэлжэн метр столярна зүйлнүүдые, хэдэн миллион дүрбэлжэн метр модоной-волокнисто плитануудые, тэрэшэлэн хэдэн мянган хабсаргагдадаг гэрнүүдэй хубинуудые жэлэй турша соо үгэдэг байха.

Жэлдээ 60 миллион силикатна хирпиисэ сохижо гаргадаг завод Литвагай ССР-тэ һаяхан ашаглалгада үгтөө. Гроднодо промышленна томо барилга эхилэнхэй.

Манай хүдөөгэй барилгануудта индустриальна арга хэрэглэгдэдэг болоод байна. Үбгэ эсэгэнэрэйнгээ хэрэглэдэг аргануудһаа городуудайхи шэнгеэр хүдөөдэшье арсадаг болоод байнхай. Хүдөөгэй барилгадахи хүшэр хүдэлмэриие хүнгэдхэхын тулада бүтээсэ ехэтэй олон машина ба механизмууд байгуулагданхай. Тэдэнэй зарим ниинь манай барилгын организацинуудта ухаалан зохёогдоһон байха юм. Жэшээлхэдэ, Могилёвто «Малютка» гэжэ комплексно, үнэ сэн хямдатай машина байгуулагдаа. Вагонуудһаа цемент, извёосхо, гипс буулгахын тулада энэ машина хэрэглэгдэдэг. Тус машина юрын хэлбэритэй, ашаглахада аятай зохид байха мүртөө, ажалай бүтээсые таба тухай дахин дээшэлүүлдэг. «Малютканууд» Латвиин барилгануудта амжалтатайгаар хэрэглэгдэнэ. Эдэ машинануудые бусад барилгануудта хэрэглэхэ гэһэн шиидхэбэри министерство гаргаа.

Хэһэн хүдэлмэри тухайгаа хүдөөгэй барилгашад захигшадайнгаа үмэнэ колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездын урда тээ тоосоогоо хэнэ. Үйлэдбэриин ямар түйлалтанууд тухай эрхим коллективүүд съездэ элидхэжэ шадаха байнаб?

Хүдөөгэй барилга хэжэ байһан хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд бүгэдэ арадай һайндэрые — В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе эрхимээр угтахын тулада бэлдэнэ. Социалис мүрысөөндэ бүхы коллективүүд хабаадана, мүрысөөндэ илажа гараһан эрхим организацинууд КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаха байна.

Полтавска, Киевскэ, Ферганска областьнуудай, Краснодарска хизаарай хүдөөгэй барилгашад муу бэшээр хүдэлнэ.

Жэшээлхэдэ, Полтавска областьдо имагтал энэ жэлэй турша соо 48 клуб, 20 һургуули, хүүгэдэй 26 ясли ба саад баригдаа, 18,3 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра ашаглалгада үгтөө. Колхозуудай захилнуудаар область дотор 500 үлүүтэй километрэй асфальтаар хушагдаһан харгы заһагдаа. Полтавска областиин хүдөөгэй барилгануудта ажалай һайнаар эмхидхэгдэдэг дээрэһээ хүдэлмэриие түргэнөөр, шанар һайнтайгаар хэхэ арга олгоно.

Эдэ ба бусад түрүү коллективүүдэй дүй дүршэл колхозуудай захилнуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ, түргэнөөр, хямда сэнтэйгээр, һайнаар бариха арга хүдөөгэй барилгашадта олгоно.

ЛЕНИНСКЭ УНШАЛГАНУУД

...бүриин һүүлшын среда... ...ай партийна, ажахын ... хүдөө гаража, лекци... уншадаг болобо. Байгша ...бриин эсэсэй средада ...райкомой, аймагай гүй... ...болон бусад эмхи зур... ... 20 хүдэлмэрилэгшэд ...ража, колхоз. совхозуу... ...э, бригадануудта лекци ...

... асуудалнуудаар лекци... ...гдааб гэхэдэ, уласхоо... ...айдалаар, Коммунис ба ...нэй уласхоорондын ... дүн тухай, партиин ... аймгүйсэдкомой 9 ...үдэлмэри тухай, 9 һарын ... дүүргэлтэ тухайда хү... ...ажалшадта хөөрэжэ үгэ...

...информатор, лектор бү... ...э гарахынгаа урда тээ ...эн темээр лекци бэлдэ... ...жэмтай. Тэрэниинь хам... ...жөбшэн хэлсэжэ үзэһэнэй удаа лектор зоной урда гарадаг юм.

Имэ уншалгаһаа гадна, колхоз, совхозой партийна комитедэй дэргэдэхи политинформаторнууд долоон хоногой среда бүхэндэ хөөрэлдөө хэдэг болонхой.

Соёлшодой хүн зонтой уулзахадань ажалшадай үмэнэһөө ороһон һанамжа, дурадхалнуудые согсолон хаража үзэхын тулада партиин райкомой дэргэдэ тусхай сектор байгуулагданги. Партиин райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша Ц-Д. Г. Замбалаев түрүүтэй 8—9 хүн энэ сектортэ оронхой.

Б. ЖАМБАЛОВ.

КУУЗИКУ ҺАЙНААР УРГАА

Мүнөө жэл республика доторнай куузику ехээр таригажа, хаа-яанагүй баян ургаса хураагдажа абтаһаниинь мэдээжэ. Илангаяа Баргажанай аймагай Хурамхаанай совхозой Сахалиин отделениин овощ ургуулагшад баян ургасаараа омогорхоно.

Май һарын эхээр эндэхи овощеводууд рассада һуулгаха газараа гүнзэгыгөөр хахалжа, уһалууриин ханаабуудые малтаһаа гадна, наг шэбхэ зөөжэ, минеральна үтэгжүүлгэ хэһэн байна.

«Гектар бүриһөө 290 центнер куузику хураажа абахабди» гэжэ эндэхи овощеводууд уялга абажа, үүр сайхаһаа эхилээд, үдэшын бөро хараан болотор плантаци дээрээ хүдэлдэг байгаа. Намартаа гектар бүриһөө дунда зэргээр 570 центнер куузику хураажа, эндэхин ехэ амжалта түйлаба. Абаһан уялгаа хоёр дахин үлүүлэн дүүргэжэ, ерэхэ жэлдэ үшөө баян ургаса хураажа абахабди гэжэ мэдүүлнэ.

Г. ГРИГОРЬЕВА.

ГРУЗИИН ССР. Колхоз болон совхозуудай түб һууринуудые болбосон түхэлтэй болгохо гэһэн 1969 оной бүхэсоюзна конкурс-харалгада Лайтурска, Ингирскэ совхозуудай, Гальска районой Земо-Баргеби ба Махарадзевска районой Нагомари тосхонуудай колхозуудай түб табигдаа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Махарадзевска районой Нагомари тосхоной нэгэ үйлсэ.

ТАСС-ай фотохронико.

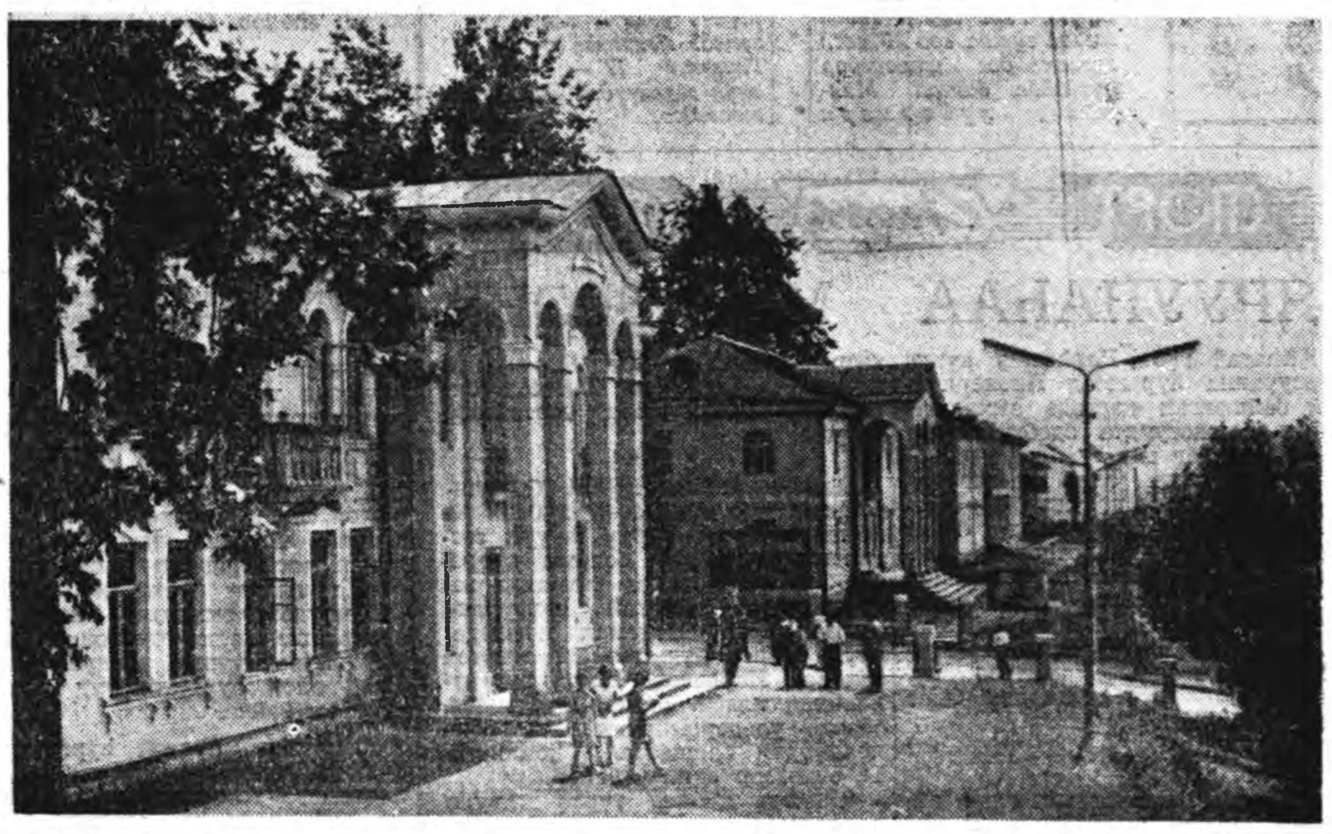

...Г ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын аймагай «Авангард» ... түрүү һаалишан Валентина Федоровна Архипова. ... багша Ленинэй ойн хүндэлэлэй мүрысөөндэ оролсожо ... хүдэлмэридөө һайн амжалта түйлана.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

ЗУРАГЛАЛ

ТАРЯАШАН УГТАЙ ХҮН

Тэрэ гэһээр үни болоо даа. Прокопий Хамаганович һаял арба гара наһатай ябахадаа ажал хүдэлмэриин амта танижа, бэеэ тэжээлгэхэ хоёрдохи эхэтэй байһанаа элыгэ зүрхөөрөө мэдэрээ бэлэй.

Дайн байлдаанай хүшэр хүндэ жэлнүүд... Хүдөө нютагта гансал буурал сагаан толгойтой үбгэжөөлнүүд, һамгад, залуухан басагад, хүбүүд үлэнхэй. Мэнэ һая ажал хэжэ байгаа эрэшүүд бултадаа дайнда мордонхой. Эсэгэнь баһа. Үдэр бүри шахуу дайнай газарһаа уйдхар шаналалай мэдээсэлнүүд буужал байха. Үдэр бүри шахуу буу барижа шадаха эрэшүүл фронтдо мордожол байха. Ивановтанай хоёр ехэ хүбүүд баһал мордоо. Дарья Николаевна улаан сурба үхибүүдээрээ гансаараа үлэбэ. Эгээн ехэнь Прокопий. Дарья Николаевна ехэшэг хүбүүд, басагадаа дахуулаад, хамтын ажал хэлсэхэ.

Иимэл саг бэлэй даа. Хүшэр лэ саг һэн. Прокопий эдэ бүгэдые хуу ойлгохо. Энэ үедэ Эхэ орон тухай нангин асуудал үхэлтэ дайн соогуур шиидхэгдэжэ байгаа. Эсэгэнь хаа-яа бэшэг... бэшэхэдээ, Прокопидоо захяа заабари үгэхэ. Гүлмэр залуухан хүбүүн абынгаа хайшан гэжэ ажаллаха тухай заабаринуудые шадал соогоо дүүргэгшэ бэлэй.

Тэрэ үедэ колхоздо юун һайн техникэ байхаб даа. Тракторнуудай орондо танкнуудые хэдэг үе байгаа. Намартаа таряа хуряалгын гү, али хабартаа таряа тарилгын үедэ техникэ, ажалша гар дуталдаха. Энэ үедэ Прокопий морёор газар хахалагша бэлэй. Арбан гурбатай хүбүүндэ түмэр плугай хүндэшье, хашан мориной хашартайшье гээшэнь. Түрүүшээр плугта дадажа ядаад байхадаа, Прокопий ажалаа хаяад, хахалагдаһан газар дээрэ хэбтэхэ дураниинь хүрэгшэ бэлэй. Эсэшэһэн хүбүүнэй газар тэбэриин хэбтэхэдэ, газар аалиханаар бөөмэйлэн абаха. Энэл даа. Прокопиие хүн болгоһон хоёрдохи эхэ! Энээниие Прокопий Хамаганович мүнөөшье мартадаггүй.

Иигэжэ гүлмэр залуу хүбүүн дайн байлдаанай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ ажалай арюун харгы олоо бэлэй. Тэрэ гэһээр энэ харгыһаа нэгэтэшье хадуураагүй.

Прокопий Хамагановичай нэгэ эхэ — Дарья Николаевна Иванова-Соколова болоно. Энэ эхэнэрнай наһан соогоо арбан нэгэн үхибүү үргэжэ, «гарынь ганзагада, хүлынь дүрөөдэ хүргэһэн» хүн. ... Таряашан хүн эдэ хоёрой хэнииненьшье досоо газаа һанахагүй. Прокопий Хамагановичай эдэ хоёрто хэды шэнээн зээлитэй байһыень хэлээдшье ялалай.

«Мир» колхозой үнинэй таряашан Прокопий Хамаганович Ивановай намтар гайхалтай һонин. Энэ хүмнай угай таряашан болоно. Таряашан эсэгэнь хүбүүдээ балшар багаһаань газарта дуратайгаар һургаа. Үнинэй коммунист Хамаган Сергеевич дайн байлдаанай дүлэн соогуур гаража, бүхы наһаяа колхозой ажалда зорюулан, тракторно-таряан ажалай бригада толгойлһон. Иигэжэ хүбүүдынь эсэгынгээ замаар ошоо. Арбан нэгэн хүбүүд, басагадай дүрбэниинь таряашан болоо. Ехэ хүбүүд Борис, Владимир, Прокопий, Виктор бултадаа механизаторнууд. Михаилынь механизатор болоогүйшье һаа, токарь мэргэжэл олоо бэлэй.

Эсэгын хүбүүд. Айл аймаг соогоо суурхаһан таряашад.

Тиихэдэ эсэгэнь дайн байлдаанай гал дүлэн соогуур коммунист болоод, коммунизмын илан мандаха хэрэгтэ наһаяа зорюулһан. Энэнэй тулада тэрэ тэмсээ, ажаллаа, ажаһуугаа. Борис, Прокопий, Виктор хүбүүдынь эсэгэдээ адли коммунистнууд болоод, бүхы зүрхэеэ партиин хэрэгтэ зорюулаа.

Механизаторнуудай һургуулида һуража байһан, хамта хүдэлдэг Валерий Рыбаковые хараха, тэрээндэ заабарилха, туһалха бүрэе, хорин табан жэлэй саада тээ баһал энэ хүбүүн шэнги Прокопий Хамаганович курсант ябаһанаа һанадаг.

Бидэ Прокопий Хамагановичтай таряалан дээрэ уулзаа бэлэйбди. Харахада хүдэр бэетэй, талын һалхи, наранда хүрилшэһэн шарайтай энэ хүнэй нюурайнь олон уршалаануудаар бүхы наһанайнь хүшэр харгынуудые туһайлаа, ойлгоо һэм. Өөр тухайнь асуухадамнай, ажахынгаа байдал, колхозой Жэшээтэ Уставай проект тушаа өөрынгөө һанамжануудые хэлэжэ,. агроном Б. М. Забанов бригадир А. Д. Очиров хоёртой хөөрэлдөө.

— Бригадирые һунгаха асуудал зүбтэй юм гү даа. Таряашадай мэдэхэ, үгэ хүүрыень, заабаринь дүүргэхэ, хүндэлдэг хүниие бригадираар һунгаа һаа гэжэ һанагдана. Тэрэгүй һаа, ажал ехэ урагшатай ябахагүйл даа. Таряа ажахыда хохидол ушаруулһан хүнүүдтэ тэрэниие дааалгаха хэрэгтэй. Энэ асуудал иигэжэ шиидхэхэдээ тэрэ хүнэй бүлынь ажабайдал хараада абаа һаа, таарамжатай. Иигэжэ ажаллабал, хамтын зөөри хайша хэрэг үригдэхэгүй, — гэжэ коммунист хэлээ.

— Прокопий Хамаганович нэгэ хэхэм гэһэн юумэеэ хүсэндэнь хүрөөгүй хадаа һанаагаа амардаггүй хүн, — гэжэ бригадир хэлээ һэн.

Бригадирай эдэ үгэнүүд сооһоо олон юумэ ойлгожо абаа бэлэйб.

Үнгэрһэн намартаа үнинэй комбайнер 700 гаран гектарай таряа сохижо, колхоз, аймаг дотороо эрхимлээ. Энэ жэлдэ «Мир» колхозой механизаторнууд дунда зэргын ургаса хуряагаа. Гектарай 10 центнер шэниисэ сохигдоһон байна. Энэмнай ган гасуур жэлдэ яһала гээшэ ааб даа. Эндэ Прокопий Хамагановичай хубита баһал ехэ.

Нёдондо коммунист Иванов таряа хуряахадаа баһал аймаг дотороо түрүүлһэн юм. Тэрэ иигэжэ жэл бүри түрүү механизаторнуудай тоодо ябадаг.

Мүнөө оньһон техникэ заһабарилалсана. Дүршэл шадабаритай механизатор жэл бүри трактор, машинын эгээл орёо оньһон үеэлнүүдые заһабарилдаг заншалтай.

Иимэл хүн юм, коммунист нүхэр Иванов. Ивановтан иимэл зон даа.

Г. РИНЧИНО.

Зэдын аймаг.

ҺОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГА

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай драмтеатрай артистнар хүдөөгэй ажалшадтай үнинһөө хойшо холбоо барисаатай юм. Тус театрай актернууд хүдөө нютагуудаар айлшалжа, творческо тоосоо хэдэг һайн заншалтай.

Ниислэл хотымнай актернууд гол түлэб хүдөөгэйхидтэ айлшалдаг аабза. Теэд һаяхан эдэнэртэ Үдын совхозой хонишод, малшад хүрэжэ ерэбэ.

— Мүнөө жэл ниитын малай үбэлжэлгэ нилээд хүшэр байдалда оронхой. Хэды тиимэшье һаань, малшаднай хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллахаар зоригжонхой,— гээд, зүжэг харахаяа ерэһэн совхозой директор К. Д. Дагбаев хөөрэнэ.—Манай партийна организаци, рабочком хадаа хонишод, малшадайнгаа сүлөө сагые хүхюун сэнгэлигээр үнгэргэхэ хэмжээ ябуулгануудые хараалаа. Тиигээд түрүүшынхеэ театр харахаяа Улаан-Үдэ зорибобди.

Энэ үдэшэ городоймнай ажалшад айлшадаа хани халуунаар угтаба. Эндэ совхозой хонишод Доржо Гундосамбаев, Хаюм Захиров, Софья Нултаева, тугалшан Норжима Ракшаева болон бусад ерэжэ, «Доржи Банзаров» гэжэ шэнэ зүжэг хараа.

— Бидэнэр айлшадтаа энэ шэнэ зүжэгөө юрэ харуулаа бэшэбди. Манда хүдөөгэй харагшадай һанамжа дурадхалнууд шухала болонхой. Юуб гэхэдэ, бүхы ажалнай, һанал бодолнай,—гэжэ театрай директор Ц. А. Балбаров хэлэнэ,—агуу багшын түрэһэн һайндэртэ зорюулагдана.

Зүжэгэй эхилхэһээ урдахана театрай фойе соо Хоринн аймагай ажалшадай ба эндэхи актернуудай дунда болоһон хани халуун уулзалгын үедэ фотокорреспондент Э. Лапинай буулгаһан фото-зураг дээрэ Үдын совхозһоо ерэһэн айлшад ба театрай ахамад режиссёр Ф. С. Сахиров, зүжэгэй автор Николай Дамдинов гэгшэдые харанат.

Л. МАРТЫНОВА.

Номой таг

ҺОНИРХОЖО УНШАМААР

Һаяхан Буряадай номой хэблэлһээ залуу поэдүүд Цыдып Жамбалов, Георгий Дашабылов гэгшэдэй бэшэһэн «Дэлгэр сэдьхэл», «Ногоон тужа» гэһэн шүлэгүүдэй согсолборинууд, уран зохёолшо Даша-Дымбрыл Дугаровай «Хара булган» гэжэ нилээд томохон туужа буряад хэлэн дээрэ барлагдан гаража, хото городуудай, һуурин тосхонуудай номой магазинуудаар тараагдаба.

Залуу авторнууд эдэ номууд соогоо түрэл нютаг, түрэһэн дайдаяа, мүн Эхэ оронойнгоо нангин хилые сахигшадай хүшэр хүндэ албан, хүнэй гаталашагүй гүн тайгаар зөөлэн «алта» олзоборилогшодой хүнгэн бэшэ ажал ба тэдэнэй урдын гасаланта ажабайдал, байгаали хамгаалагшад тухай уран гоёор, тодо һонороор зураглан харуулһан байна. Эгээл тиимэһээ эдэ номууд үргэн ниитэ уншагшадтаа үндэрөөр сэгнэгдэхэ аабза гэжэ найдагдана.

Ц. АХАНОВ.

Элдэб һонин

Варшавын археологууд эртэ урда сагай бог шоройн нүхэ олоод, тэрэниие малтан шэнжэлжэ байна. Тэрэ нүхэн хэдэн жэлэй туршад соо 30 метр зузаан бог шоройгоор дүүрэһэн байгаа. Малталгын хүдэлмэри урда сагай Варшава хотын ажаһуудал тухай тон үнэтэ материалнуудые үгэжэ гайхуулба. Мүнөө үень 17 метр гүнзэгыдэ малталга хэгдэнэ. Тиигэжэ 17 — 18-дахи зуун жэлнүүдэй үе шэнжэлэгдээ.

СПОРТ *Спорт* СПОРТ

ЯРУУНАҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

Аймагай түб Нарһатын дунда һургуулиин һурагшад Пионернүүдэй байшангай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн кружогуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм.

Һаяшаг эндэ эдир даамшадай мүрысөөн үнгэргэгдэжэ, 5—6-дахи классуудай һурагшад бэлиг шадабаряа туршалсаһан байна. Һонирхолтой шанга тулалдаанай һүүлээр түрүүшын хоёр һууринуудые һурагшад Саша Байбородин (5-дахи класс), Витя Цыденов (6-дахи класс) гэгшэд хубаалдаба. Гурбадахидань Олег Егоров гараа.

* * *

Үнгэрһэн амаралтын үдэр аймагай дунда һургуулиин 8—10 классуудай басагадай дунда баскетболоор түрүү һуури эзэлэлгын үсэд шанга тулалдаан боложо үнгэрбэ. Эндэ хамтадаа 8 команда хоёр бүлэг болон хубааржа наадаһан байна.

Мүрысөөнэй түрүүшын бүлэгтэ 9-дэхи «а» классай басагад онсо шалгараа, хоёрдохидонь 10 «а» классайхид илаба.

Түгэсхэлэй уулзалгада 9 «а» классай һурагшад шадамар бэрхээр наадажа, өөһэдынгөө аха нүхэд—10-дахи «а» классай басагадые 20:10 гэһэн тоотойгоор шүүгээ.

* * *

Һаяхан Пионернүүдэй байшангай зал соо теннисээр хубиин ба командануудай түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн боложо дүүрэбэ. Энэ үсэд шанга тэмсэлдэ хабаадалсаһан аймагай һургуулинуудай суглуулагдамал команданууд сооһоо бүхыдөө 32 очкотой болоһон Нарһатын дунда һургуулиинхид илаба. Эдэнэр тус мүрысөөндэ үльдэргынхидые 22, Пионернүүдэй байшангай командые 14 очкогоор ахиһан байна.

Тиихэдэ хубиин түрүү һуури эзэлэлгын тулалдаанда Пионернүүдэй байшангай командын гэшүүн Бато Сультимов Нарһатын дунда һургуулиин һурагша Владимир Минеев хоёр эрхимлээ. Басагадай дундаһаа Тамара Базарова, Зина Жанчипова (Нарһатын дунда һургуули) гэгшэд онсо шалгарба.

Эрхимлэгшэдтэ үнэтэ бэлэгүүд, дипломууд барюулагдаа.

В. БАЙБОРОДИН,
хүдөө бэшэгшэ.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

19 часһаа холо, ойрын һонин. 19 час 15 минутаһаа «Хүтэлбэрилхы Ленинскэ ёһо гуримууд» гэһэн дамжуулга. 19 час 40 минутаһаа «Ехэ хоккей» гэһэн киноочерк. 20 час 30 минутаһаа «НОТ—эрдэм ба ажалай холбоон» гэһэн дамжуулга. 20 час 50 минутаһаа «Сэлэнгэ» гэһэн телевизионно журнал (буряад хэлэн дээрэ). 21 час 50 минутаһаа Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин арадай инструментын оркестрэй концерт.

Сагай уларил

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай үүлэтэй байха, саһан орохо, Байгал шадар һалхи шуурган болохо. Зүүн зүгһөө һулаханаар, Байгал шадар шангаар һалхилха. Хойто аймагуудта 8—13, бусад нютагуудта 2—7, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 10—12, үдэрынь 2—4 градус хүйтэн байха.

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Һургуулиин партийна организаци» гэһэн түрүү бэшэг. «Ленинэй үндэр шанда хүртэхын түлөө» гэһэн гаршаг доро информацинууд. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «В. И. Ленин коммунизм байгуулагшадай интернациональна уялга тухай» гэһэн В. Затеевэй статья. «Партком ба колхозой экономико» гэһэн А. Дериглазовай корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: үнгэрһэн долоон хоног соо редакцида ерэһэн бэшэгүүдэй шэнжэлэл. Уласхоорондын тэмдэглэл. Хилын саанаһаа абтаһан ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Хоёрдохи симфоническа» гэһэн О. Куницынай статья. «Мүнөөнэй ба ереэдүйн Котокель» гэһэн М. Пантелеевэй корреспонденци. Соносхолнууд.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

УЛААН-ҮДЭ

Һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэһэн үргэн салуу залтай Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй Соёлой ордон. Һаяхан социалис мүрысөөндэ эрхим амжалта туйлажа, онсо шалгарһан заводой бүлэг хүдэлмэришэдтэ Хүндэлэлэй грамотанууд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа. Һүүлээрнь эндэ суглараграшадта Хижняковагай хүтэлбэрилдэг уран һайханай бүлгэмэйхид дуу, хатарай һонин концерт харуулаа. Энээнэй удаа манай ниислэл хотодо айлшалжа байһан СССР-эй арадай артист, совет киногой элитэ актёр Николай Афанасьевич Крючков олон түмэн суглараграшадай нэрьемэ альга ташалган доро ендэр дээрэ гаража ерэбэ.

Энэ нүхэрнай заводой хүдэлмэришэдтэ өөрынгөө ажабайдал, мүн хүнгэн бэшэ ажал ба ямар кинонуудта хэнэй роль гүйсэдхэһэнөө хөөрэжэ үгөө.

Иигэжэ дурсагдагша заводой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад тэрэ үдэшые баяр ёһололой оршон байдалда хүхюун сэнгэлигээр үнгэргэһэн байна.

Д. ДАРМАЕВ.

ХОРИ

Хориин аймагай түбэй «Наран» кинотеатрай дэргэдэхи сэбэрхэн талмай дээрэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда унаһан нютагайнгаа баатар хүбүүдэй дурасхаалда бодхоогдоһон үндэр сагаан хүшөө бии. Энэ хүшөө нютагай арад зондо хамагай хүндэтэй, нангин газар гэжэ тоологдоно. Хубисхалай, түүхын, арадай һайндэр болоходо ажалшад, һургуулиин шабинар тус хүшөөгэй дэргэдэ шэнэ һайхан сэсэгүүдые табижа, габьяата хүбүүдэйнгээ дурасхаалые хүндэлэн ёһолдог заншалтай.

Һаяшаг Хори тосхоной залуушуул Комсомолой 52 жэлэй ойн һайндэрые тэмдэглэхэдээ баһал баатаршуулайнгаа хүшөөгэй дэргэдэ үнгын сэсэгүүдые табижа, олониитээрээ сугларан ёһолоо. Советскэ Союзай гимнын аялга-хүгжэм хачхинаа. Комсомолшуудай баатар үйлэ хэрэгүүдые магтаһан поэдүүд Безыменскиин, Рождественскиин һүртэ шүлэгүүдые залуушуул олоной үмэнэ уран һайхаар уншаба.

Иимэ баяр ёһололой оршон байдалда ВЛКСМ-эй зэргэдэ орогшодто комсомолой гэшүүнэй биледүүд барюулагдаа. Тус аймагай залуу үетэниие һурган хүмүүжүүлһэн, РСФСР-эй габьяата багша И. Г. Дадуев залуушуулай үмэнэ хани халуун үгэ хэлэжэ, Эхэ орондоо, арад зондоо ашатай габьяатай ябахыень эдир залуушуулые уряалһан байна.

Залуушуулай зүгһөө Хоринн дунда һургуулиин һурагша Лиза Доржиева харюугай үгэ хэлэхэ зуураа, Коммунис партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа, Совет ороноо саашадань улам ехээр хүгжөөн мандуулхын тулада залуушуул эрдэмдэ һайнаар һураха, эрхимээр ажаллаха байха гэжэ мэдүүлээ.

Ж. БАДМАЕВ.

СЭЛЭНГЭ

Совет хүнүүд, илангаяа залуушуул, һурагшад Эхэ оронойнгоо, түрэл нютагайнгаа түүхэ, байгаали, гоё һайхан үзэсхэлэнтэ газарнуудые мэдэхэ, дайдын баялигуудые элирүүлхэ, шэнжэлхэ тон ехэ дуратай. Эдэ хүсэл зорилгонуудаа бэелүүлхын тулада ажалшад, һурагшад холо, ойрын аяншалгада ябана. Түүхэдэ хабаатай элдэб һонин мэдээ, дайдын баялигуудай гэршэ болохо шулуу шохой, шубуу шонхор болон ургамалай аймагай янза бүриин һонин экспонадуудые суглуулдаг, шудалдаг байха юм. Эдэ зүйлнүүдээ эмхидхэн, хизаар ороноо шэнжэлхэ тон һонирхолтой музейнүүдые республикымнай олон һургуулинууд байгуулһан байна.

Сэлэнгын аймагай һургуули бүхэнэй дэргэдэ аяншалга эмхидхэгшэд томилогдонхой. Тиимэ эмхидхэлшэдэй аймагай семинар һаяхан Гусиноозерск хотын хоёрдохи дунда һургуулида үнгэргэгдэбэ.

Семинарта хабаадагшад тон туһатай олон юумэ мэдэжэ абаа. Нэн түрүүндэ эмхидхэгшын һуудаг кабинет соо табигдаһан фотомонтажнууд угаа һонин һургаал болмоор байгаа. Тэндэ «Буряадай республика аха дүү арадуудай бүлэ дотор», «Совет засагай жэлнүүдтэхи Буряад ороной хүгжэлтэнүүд», «Буряад ороной байгаалиин баялигууд» гэһэн темээр зохёоһон фото-зурагууд, диаграмманууд хүн бүхэндэ һонор, ойлгосотой байгаа. Мүн эндэ түүхэдэ хабаатай олон ном, зохёолнууд табяатай. Тэдэнэй дунда В. И. Ленинэй ажал ябуулга, ажаһуудал тухай, мүн тэрэнэй революционно хани нүхэдэй зурагууд, намтар тухай номууд, фото-зурагуудай альбомууд эгээл эли газарта табигдаһан байна.

«Олоной хабаадалгатай совет туризм» гэһэн нүхэр Калининагай элидхэл семинарта байгшадые һонирхуулаа. Элидхэл дотор Буряад ороной экономикын, соёлой хүгжэлтэ тухай, мүн саашанхи зорилгонууд тухай хэлэгдэбэ.

Багшанар, олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад Г. Г. Баева, Ю. С. Коротина гэгшэд өөһэдынгөө эмхидхэдэг аяншалга тухай хөөрэбэ. Һургуулиин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн музейн элдэб материалнуудые түүхын, географиин, биологиин болон литературын хэшээлдэ хэрэглэхэдэ али зэргэ ашатай туһатай байдаг тухай нүхэр Баевагай хөөрөөн хабаадагшадта тон һонирхолтой байгаа. Энэ музейнь һурагшадай, багшанарай суглуулһан материалнуудаар эмхидхэгдэһэн байна. Музейн үзэсхэлэнгүүдые семинарта хабаадагшад хаража баясаа.

Е. ГЕРАСИМОВА.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭ…

КАИРТАХИ ШУХАЛА УУЛЗАЛГА

Араб гүрэнүүдэй хамтаараа хамгаалалгын совет Египедэй ниислэлдэ хүдэлмэреэ түгэсхөө. Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд, обороны министрнүүд, генеральна штабуудай начальнигууд тэрэнэй заседанинуудта хабаадалсаһан байна.

Араб гүрэнүүдэй толгойлогшонорой шэнэ зүблөө зарлаха тухай һанамжа дурадхал хадаа соведэй эгээн лэ шухала шиидхэбэринь болоно. Һүүлшын иимэ уулзалга Хартумда 1967 оной август-сентябрьда, тайлбарилан хэлэбэл, ОАР, Иордани ба Сиридэ эсэргүүгээр Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулга хэһэнэй һүүлээр удангүй болоо. Хартумда болоһон зүблөөн тэрээндэ хабаадаһан бүхы оронуудай баримталха нэгэн политическэ хараа шугам тодорхойлоо һэн. Дутын Зүүн зүгтэхи бэрхэтэй хэсүү байдалые амгалан ёһоор гуримшуулха, Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгуудые усадхаха эрмэлзэлгэ энэ хараа шугамай үндэһэ һууринь болоһон байгаа. Өөһэдынгөө газар дээрэһээ нефть абадаг гурбан араб гүрэнэй зүгһөө ОАР ба Иорданида финансова туһаламжа үзүүлхэ тухай тиихэ үедэ Хартумда баталан абтаһан шиидхэбэри эзэрхэг түримхэй ябуулгада дайрагдаһан оронуудай экономическа байдал бэхижүүлгэдэ туһалаа, Израилиин ба тэрэниие үмөөрэгшэдэй зүгһөө элитээр хэгдэдэг заналтануудые тэсэжэ гаралгадань туһа болоо.

Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-ой шиидхэбэриие дүүргэлтэ болгохоһоо Тель-Авивай зонхилхы этэгээдүүдэй зайсадаг, арсалдаа тулалдаае амгалан ёһоор шиидхэхэ тухай һанаашалдаггүй байһыень Хартумска хуралдаанһаа хойшо үнгэрһэн саг эли тодоор харуулжа үгөө. Израильда «фантом» ба «скайхок» тухэлэй американ самолёдуудые шэнээр үгэлгэ, Израилиин армида американ эрхэтэдэй алба хэхые зүбшөөлгэ Тель-Авивта Вашингтоной зүгһөө финансова горитой туһаламжа үзүүлэлгэ Холбоото Штадуудай сэхэ дэмжэлгэдэ Израилиин авантюрис политикын түшэглэдэг байһан тухай элеэр гэршэлжэ үгэнэ.

Иимэ эрхэ байдалда Дутын Зүүн зүгэй асуудалаар шэнэ стратеги тодорхойлон хараалха араб нэгэдэлые саашадань бэхижүүлхэ, эзэрхэг түримхэй ябуулгануудай хойшолонгуудые усадхахын тулада бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн эмхидхэхэ зорилго араб гүрэнүүдэй үмэнэ табигдаа. Араб оронуудай хэблэлэй мэдээсэлнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, эдэ асуудалнуудые Мароккын ниислэл—Рабат городто декабриин 20-до болохоор зарлагдаһан дээдэ тушаалтадай шэнэ зүблөөн хаража үзэхэ байна.

Хамтаараа хамгаалалгын соведэй гэшүүд хадаа Дутын Зүүн зүгэй бэрхэтэй хэсүү байдал гүшаа США-гай баримталдаг хараа бодолые нэгэн һаналтайгаар буруушааха зуураа, энэ хараа бодолынь эрхэ сүлөө ба дэбжэлтэ тээшэ эрмэлзэдэг араб арадуудта эсэргүүгээр «хэгдэһэн эзэрхэг түримхэй ябуулга» болоно гэжэ тэмдэглээ. Эзэмдэгдэһэн араб газар нютагуудые сүлөөлхын түлөө тэмсэжэ байһан палестин патриодуудта үргэн туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэй гэжэ совет һанамжалаа.

Соведэй хүдэлмэри харилсаа холбоотой байлгын ба үгэеэ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрөө. Израилиин, далайн саанаһаа тэрэниие тухирагшадай эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан араб гүрэнүүдэй нэгэдэлэй саашадаа бэхижэһые харуулаа.

ЯПОНДО ЕХЭ БУҺАЛГААНУУД ЯАХАДАА БОЛОНОБ

Премьер-министр Эйсаку Сатын Вашингтондо аяншалгада эсэргүүгээр зорюулагдаһан забастовко ноябриин 13-да Японда болоо. Энээниие ороной бүхы түүхэдэхи ажалшадай эгээн лэ томо политическэ ябуулга болоно гээд Токиогой хэблэл нэрлэнэ. Профсоюзуудай генеральна соведэй уряагаар түмэр замшад, городой транспортын хүдэлмэрилэгшэд, хэлхеэ холбоонойхид, хүдэлмэришэд-химигүүд, металлистнууд, Японой пролетариадай бусад олон отрядууд забастовкодо хабаадаа. Сато Никсон хоёрой хэлсээ хэлгые «буруушаажа» байһанаа мэдүүлхын тулада Японой городууд болон тосхонуудай үйлсэнүүдтэ энэ үдэр 4 миллион хүн гараһан байна.

Илангаяа премьер-министрэй мордохо үдэр—ноябриин 17-до «гурим сахиха» зорилгоор
ларалтай хэмжээнүүдые
мянган полициинхид
подразделениинүүд Токи
лэй Ханэда гэжэ аэро
«зэһэн бэлэн болгогдо

Заналтануудай хэг
тын хэмжээнүүдэй абта
шье, Вашингтондо боло
хэлсээнүүдые Японой за
хадаа буруушаанаб? А
сэрэгэйхидэй тон томо ба
на бааза болгогдоһон,
зүгтэ США-гай бэелүүл
тусгаар һуури эзэлдэг
нуудай хуби заяан ту
хэлсээнүүдэй үедэ хам
зүбшэгдэхэ байна. Эн
бусаалга Японой поли
байдалай угаа шухала
лоһоор үнинэй юм. Эн
ложо байһан ниитын
бгалалтаар США хадаа
навые ёһо тэдыгээр бү
шөөхэ баатай болоһон
шье япон хэблэлэй заа
өөһэдынгөө эзэрхэг түри
гонуудые бэелүүлхын
баазые саашадаашье хэ
боломжотой байха тухай
голсохобди гэжэ багса
юм.

Илангаяа японо-амери
гэй договорой» болзоро
дэ «зүн дэгээн һуна
һантай дашарамдуулан
рикан сэрэгэй-политическ
саашадань бэхижүүлхы
шингтондохи хэлсээнүү
хэ гэжэ мүн лэ мэдээж
байһан үгэсэлгэ Азида С
лүүлдэг эзэрхэг түри
шэглэлтэй орониие бу
холбоно гээд Японой де
хэблэл заана.

Эгээл иимэһээ Оки
дары түргэнөөр, үгэ ду
сааха, США-тай бай
гэй холбооень усадхаха
арадай хэдэг эрилтэнүүд
гөөр хэгдэхээ байһан
Японой демократическ
эрид шангаар буруушаа

Ю. ТЫСО
В. ГОР
О. АН
Л. НОС

ДЭЛХЭЙН ҺОНИН

ШУХАЛА ҮҮСХЭЛ

ПАРИЖ. (ТАСС-ай корр.). Европодохи аюулгүй байдалай ба амгалан ёһоной харилсаа холбоо байгуулгын асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөө Хельсинкидэ зарлаха тухай Варшавска договорто хабаададаг социалис оронуудай дурадхал хадаа шухала үүсхэл болоно. Энэ үүсхэл шахардуу шанга байдалай һуларуулагдаһан, аюулгүй байдал хамтаараа сахиха ба харилсаа холбоо хангаха эмхиин байгуулагдаһан эрхэ байдалда Европын хүгжэхэ хараа зам нээжэ үгэнэ гээд ноябриин 15-да ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө Эб найрамдалай түлөө француз хүтэлөөнэй эб найрамдалай национальна соведэй гэшүүн Ив Шольер мэдүүлээ.

Баруун Германида шэнэ түхэлэй нацизмын һэргэжэ байлгаһаа уламжалан, Франциин эб найрамдалай тала баригшад ехээр һанаагаа зободог болонхой.

Патриодуудай дайшалхы ябуулганууд

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай түбэй хубида октябриин 18-һаа ноябриин 9 хүрэтэр шэрүүн шанга байлдаануудые хэхэдээ, арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд американо-сайгон сэрэгүүдэй 3.600 гаран солдат ба офицерые хүлһөөнь буулгаа. Освобождение гэжэ хэблэлэй агентствын дамжуулгада үндэһэлэн, ВИА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ үе соо Урда Вьетнамай патриодууд дайсанай 253 сэрэгэй машиные, тэрэ тоодо 100 гаран танк ба бронетранспортёрые усадхаа гү, али гэмтээгээ, 25 самолёт болон вертолёдые буудажа унагаагаа гү, али газар дээрэ усадхаа, 20 гаран сэрэгэй склад галдаа! Олон буу зэбсэг, ехэ хэмжээнэй һомо хэрэгсэл буляажа абаа.

И. ГАНДИИН ХЭЛЭҺЭН Ү…

ДЕЛИ. (ТАСС). Индиин Национальна конгресс гэжэ парти дотор, мүн тэрэнэй газаа тээгүүр боложо эхилһэн тэмсэлдэ «арад зон лаб илалта туйлаха» гээд премьер-министр Индира Ганди ноябриин 16-да мэдүүлээ.

ПТИ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, центральна правительственна эмхи зургаануудай алба хаагшадай федерациин эмхидхэһэн митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Индиин
гөө орониие хүсэн түгэ
хүгжэжэ байһан гүрэн
даха гэжэ найдажа бай
ра Ганди элирхэйлэн

«Экономическа шэнэ
үрэ дүнгүүдһээ улам
байдал заатагүй һайжа
гээд премьер-министр мү
байна.

В. БРАНДТЫН ХӨӨРӨ…

БОНН. (ТАСС). Ядерна зэбсэг тараан дэлгэрүүлхэгүй тухай договорто Германиин Федеративна Республикын гар табиха замда «хаалта байхагүй» гээд ФРГ-гэй канцлер В. Брандт мэдүүлээ. «Гар табилгые саашадань унжагайруулга гадаадын политическэ хэрэгүүдээр имагтал хохидол ушаруулха» гээд «Парламентариш-политишер прессединст» гэжэ пресс-бюллетеньдэ интервью үгэхэдөө тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Ядерна зэбсэг тараан дэлгэрүүлхэгүй тухай договорые атомна зэбсэгэй дэлгэрхэ замые хааха этигэл чайдабаритай бидэнэр холбонобди гээд канцлер мэдүүлээ. Договор хадаа ядерна зэбсэгтэй болохые эрмэлзэдэггүй гүрэнүүдтэ буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряаха хэрэгтэ өөрынгөө туһа нэмэри оруулха арга боломжо үгэхэ байна гээд тэрэ
һэн байна.

Аюулгүйн ба харилса
ной асуудалнуудаар ни
зүблөөндэ бэлдэлгэдэ
нэмэри оруулалсахые ФРГ
тельство эрмэлзэнэ. Хүсэ
гэһээ үргэнөөр арсаха
зүблөөн дээрэ мүн лэ ту
дүүргэхэ һэн гээд В. Бра
мэдүүлээ.

«Аюулгүйн ба харилса
асуудалаар Европодохи зү
тал Европын можо боло
хаад, харилсаануудтахи
нүүдые зайсуулагүй һа
зорилгодо хүрэжэ шада
зорилго юуб гэхэдэ, иимэ
лалгые оруулалсан. Зүүн
Европын оронуудай хоорон
рилсаануудые һайжаруул
тэй» гээд тэрэ тэмдэглэ

ДАЙНДА ЭСЭРГҮҮ ЯБУУЛГАНУУД ҮРГЭЛЖЭ…

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС-ай корр. А. Жигулев иигэжэ дамжуулна:

Дайнда эсэргүү ябуулгануудые Нью-Йоркдо хэхэ ноябриин программын ёһоор болоһон гол ушарнуудай нэгэн гэхэдэ, городой түбэй парк соо ноябриин 14-дэ митинг болоо. Угаа ехэ поли дээрэ хэдэ мянган эдир залуу хүбүүд, басагад суглараа. Үдэ багта барабанүүдай наяраан дуулдаа. Суглараграшад бултадаа газар дээрэ хэбтэжэ, абяа аниргүй болоходоо, Урда Вьетнамда хосорһон эсэгэ оронойхидойнгоо хуби заяае иигэжэ харуулаа. Бүреэнүүдэй абяан шангаар дуулдаа. Арба мянган хара үнгэтэй шарнууд өөдөө дэгдэн гараа—эдэ шэнээн тоото американ солдат Пентагоной, уршагта муухай захиралтануудые дүүргэн. Никсонэй правительствын тогтоһонһоо хойшо Вьетнамай газар дээрэ хосорон ү
бшуу. Удаань «Эб найра
нөөр хангаха» гэһэн ү
налал-гашуудалай ёһоло
шад хашхараллаһан бай

ООН-ой штаб кварти
талмай дээрэ дайнда эсэр
тинг ноябриин 14-дэ бо

Урда Вьетнамда алуу
дуудай нэрэнүүд городой
хын Уолл стрит үйлсэд
гэжэ сүмын үүдэндэ
на. Уршагта дайн байлда
һан үгэнүүдые эрдэм
нүүд, городой профсою
эхэнэрнүүдэй болон бус
цинуудай хүдэлмэрилэг
гөө суглаанууд болон
дээрэ хэлээ.

«Үхэлдэ эсэргүү» жаг
баадагшадтай ниилэхы
найрамдалай түлөө хэдэ
ган тэмсэлшэд Нью-Йорк
суудаар, түмэр замаар,
лаар мүнөө Вашингтон
хай.

БАНКНУУД ГҮРЭНЭЙ МЭДЭЛДЭ АБТАНА

КАИР. (ТАСС). Орон доторхи бүхы хариин банкнуудые гүрэнэй мэдэлдэ абаха тухай указ Ливиин Арабуудай Республикын Революционно совет ноябриин 14-дэ гаргаа гээд МЕН агентство мэдээсэнэ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБ…

Манай адрес, телефону…

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактор
приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. ред
62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря
отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства
63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышлен
строительства—61-35, советского строительства и быта
культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67
формация—34-05, общественная приёмная—56-62,
бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.